

Miljonairs in cijfers 2019

Onderzoek naar miljonairshuishoudens
op verzoek van Van Lanschot

Koos Arts (CBS)

April, 2019

Inhoudsopgave

Miljonairs in cijfers 2019	2
1. Inleiding	2
2. Enkele kenmerken van miljonairs	3
3. Regionale spreiding en woning	5
4. Vermogen, inkomen, branche en voertuigenbezit	7
5. Gezondheid en leefstijl	14
6. Sociale samenhang en welzijn	16
 Bijlage 1. Beschrijving van het onderzoek	 20
1. Bronnen	20
2. Kwaliteit van de uitkomsten	23
 Bijlage 2. Begrippen en Afkortingen	 25
1. Begrippen	25
2. Afkortingen	28
 Bijlage 3. Tabellen	 29

Miljonairs in cijfers 2019

1. Inleiding

Dit rapport is een vervolg op het onderzoek "[Miljonairs in cijfers 2018](#)" (CBS, 2018). De huidige opzet bevat op verzoek van Van Lanschot zes onderdelen. Allereerst wordt in paragraaf 2 ingegaan op een aantal kenmerken van miljonairs. Daarin komen aan de orde: geslacht, leeftijd, burgerlijke staat, migratieachtergrond en opleidingsniveau van de hoofdkostwinner en de samenstelling van het huishouden. In paragraaf 3 worden de regionale spreiding van miljonairs, de woonsituatie en de waarde van de koopwoning behandeld. In paragraaf 4 wordt ingegaan op de hoogte en samenstelling van het vermogen van miljonairs. Ook komt daar het inkomen aan bod, gevolgd door de bedrijfstakken/branches waar miljonairs actief zijn en het voertuigenbezit. In paragraaf 5 komt de ervaren gezondheid en leefstijl van miljonairs in vergelijking met niet-miljonairs aan de orde. In paragraaf 6 tot slot wordt ingegaan op diverse aspecten van sociale samenhang en welzijn: participatie, vertrouwen, geluk en tevredenheid.

"Miljonairs" zijn in dit rapport particuliere huishoudens, woonachtig in Nederland met een vermogen van minstens 1 miljoen euro, exclusief de waarde van de eigen woning (hoofdverblijf) en de eventueel daarop rustende hypotheekschuld. Deze definitie wijkt af van andere CBS-publicaties, waarin de waarde van de eigen woning en de hypotheekschuld doorgaans wel worden meegeteld in het vermogen. Vermogen is het saldo van bezittingen en schulden. De bezittingen zijn hier dus exclusief de waarde van de eigen woning en de schulden zijn exclusief de hypotheekschuld, tenzij anders is aangegeven.

Persoonskenmerken zoals geslacht, leeftijd en opleidingsniveau zijn kenmerken van de hoofdkostwinner van het huishouden, tenzij anders vermeld. In deze publicatie worden de termen "miljonair" en "miljonairshuishouden" gebruikt. Daarmee wordt dezelfde entiteit aangeduid, namelijk (leden van) een particulier huishouden met een vermogen van 1 miljoen euro of meer.

Gegevens over vermogens van huishoudens zijn bepaald op 1 januari van een verslagjaar. Wanneer in dit rapport wordt gesproken over vermogen 2017, dan gaat het feitelijk over de stand van het vermogen op 1 januari 2017. De gegevens hebben betrekking op alle particuliere huishoudens, waarvan het inkomen is waargenomen. Institutionele huishoudens zijn hier buiten beschouwing gelaten. De beschreven populatie sluit hiermee aan op andere CBS-publicaties over vermogen en inkomen.

Zie bijlage 1 voor een korte beschrijving van de onderzoeksmethode en bijlage 2 voor een omschrijving van de gebruikte begrippen.

2. Enkele kenmerken van miljonairs

In 2017 had van alle particuliere huishoudens in Nederland 1,5 procent een vermogen van 1 miljoen euro of meer. Dat komt overeen met 115 duizend huishoudens. Dat zijn er ruim duizend meer dan in 2016. Deze huishoudens hebben een vermogen van 1 miljoen euro of meer, waarbij de waarde van de eigen woning en de eventueel daarbij behorende hypotheek niet in het vermogen zijn meegerekend¹.

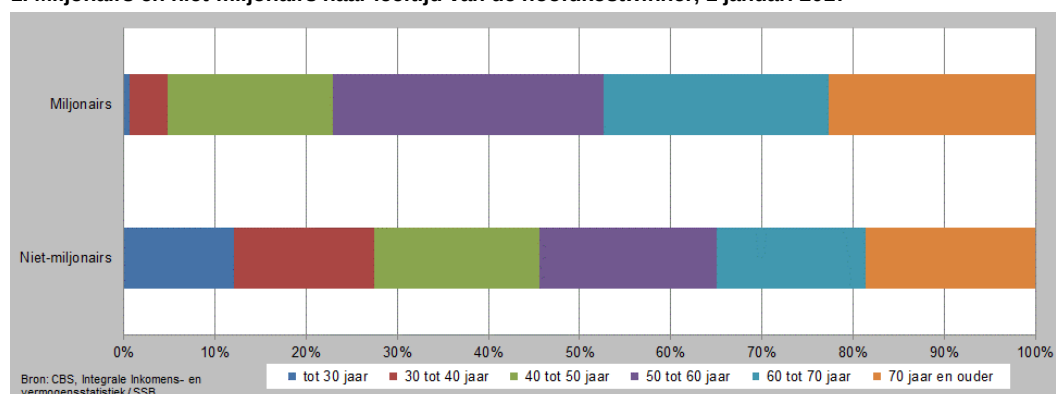
Hoofdkostwinner meestal een man

Bij twee derde van de huishoudens in Nederland is de hoofdkostwinner een man (tabel 1). Bij miljonairshuishoudens is dat bijna acht van de tien. In 2017 was bij ruim acht van de tien huishoudens met paren de hoofdkostwinner een man, zowel bij miljonairs als bij niet-miljonairs.

Miljonairs zijn ouder

De hoofdkostwinners van miljonairshuishoudens zijn gemiddeld ouder dan de hoofdkostwinners van niet-miljonairshuishoudens. In 2017 waren miljonairs gemiddeld 59,5 jaar en daarmee ruim 7 jaar ouder dan niet-miljonairs. Iets minder dan 5 procent van de miljonairs is jonger dan 40 jaar, evenveel als in 2016. Ruim driekwart van de miljonairs is 50 jaar of ouder; bij de niet-miljonairs is dat ruim de helft (figuur 1).

1. Miljonairs en niet-miljonairs naar leeftijd van de hoofdkostwinner, 1 januari 2017*

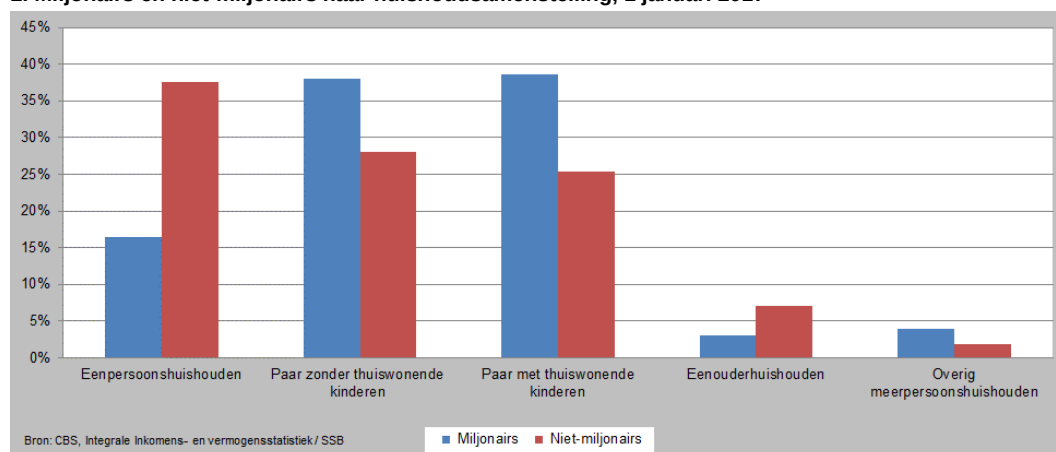

Miljonairs wonen minder vaak alleen

Het vermogen is in dit onderzoek vastgesteld op huishoudensniveau door de vermogens van individuele leden te sommeren. Over het algemeen hebben meerpersoonshuishoudens gemiddeld meer vermogen dan eenpersoonshuishoudens. Bovendien zijn er onder eenpersoonshuishoudens relatief veel jongeren, die minder vermogen hebben dan ouderen. Dit komt tot uiting in de samenstelling van miljonairshuishoudens: 17 procent bestond in 2017 uit eenpersoonshuishoudens. Bij de niet-miljonairshuishoudens was dat 38 procent (figuur 2). Drie kwart van de miljonairshuishoudens bestaat uit huishoudens met paren. Bij de niet-miljonairs is dat de helft.

¹ Wanneer de waarde van de eigen woning en de eventueel daarbij horende hypotheek in het vermogen worden meegeteld, dan had 2,3 procent van de particuliere huishoudens in 2017 een vermogen van 1 miljoen euro of meer.

2. Miljonairs en niet-miljonairs naar huishoudsamenstelling, 1 januari 2017*

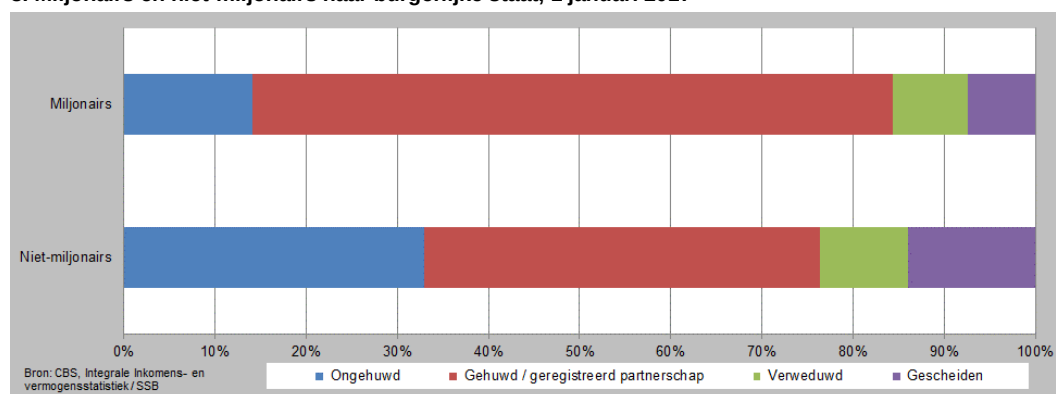

Miljonairs minder vaak gescheiden

Onder miljonairshuishoudens zijn veel minder eenpersoonshuishoudens en meer huishoudens met paren dan onder niet-miljonairs. Dit wordt ook weerspiegeld in verschillen in de burgerlijke staat van miljonairs en niet-miljonairs: 70 procent van de miljonairs is gehuwd tegen 43 procent van de niet-miljonairs (figuur 3).

Van de miljonairs is rond 7 procent gescheiden tegen 14 procent van de niet-miljonairs.

3. Miljonairs en niet-miljonairs naar burgerlijke staat, 1 januari 2017*

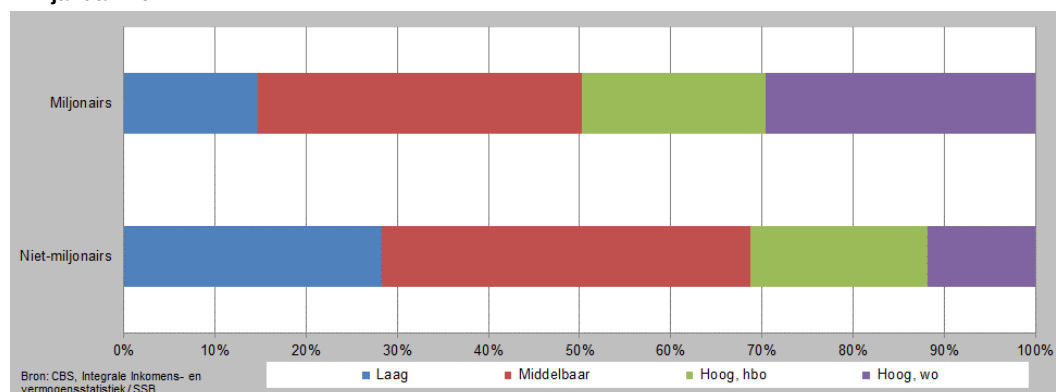

Miljonairs vaak Nederlandse achtergrond en hoogopgeleid

Bij de miljonairshuishoudens zijn de hoofdkostwinners met een niet-westerse migratieachtergrond met minder dan 2 procent sterk ondervertegenwoordigd. Bijna 90 procent heeft een Nederlandse achtergrond en ruim 8 procent een westerse migratieachtergrond.

Hoofdkostwinners van miljonairshuishoudens zijn doorgaans hoog opgeleid: de helft heeft hoger onderwijs genoten tegen bijna een derde van de niet-miljonairs. Rond 30 procent van de miljonairs in 2017 had een academische graad tegenover 12 procent van de niet-miljonairs (figuur 4).

4. Miljonairs en niet-miljonairs naar hoogst behaalde opleidingsniveau van de hoofdkostwinner, 1 januari 2017*

Hoofdkostwinners van miljonairshuishoudens in de hoogste vermogensklassen (3 miljoen euro vermogen of meer) hebben nog iets vaker een academische opleiding dan de lagere vermogensklassen, maar de verschillen zijn niet groot (tabel 2).

Conclusie

Miljonairs zijn gemiddeld ouder dan niet-miljonairs. Driekwart van de hoofdkostwinners van miljonairshuishoudens is 50 jaar of ouder. Miljonairshuishoudens bestaan vooral uit paren. Miljonairs zijn minder vaak gescheiden dan niet-miljonairs. Degenen met een niet-westerse migratieachtergrond zijn sterk ondervertegenwoordigd bij de miljonairs. Miljonairs zijn hoger opgeleid dan niet-miljonairs.

3. Regionale spreiding en woning

In deze paragraaf wordt beschreven waar miljonairs wonen. Het gaat daarbij enerzijds om de woongemeente en regio, anderzijds om de woonsituatie en de waarde van de koopwoning.

Laren aan kop, Kerkrade onderaan

In 2017 waren er 91 gemeenten met 2,5 procent of meer miljonairs (figuur 5, tabel 3). De lijst wordt aangevoerd door vijf gemeenten met meer dan 6 procent miljonairs: Laren met bijna 11 procent miljonairs, Bloemendaal en Blaricum met 10 procent miljonairs, gevolgd door Wassenaar met 9 procent en Rozendaal met 7 procent.

Er zijn 135 gemeenten met minder dan 1,5 procent miljonairs, waarvan 61 met minder dan één procent. In Kerkrade wonen met 0,3 procent relatief de minste miljonairshuishoudens, gevolgd door Brunssum en Nissewaard met 0,4 procent miljonairs.

Amsterdam voert de lijst van gemeenten aan met het grootste aantal miljonairs (6400), gevolgd door Den Haag, Rotterdam en Utrecht. Verder hebben de gemeenten Westland, Breda, Gooise Meren, Haarlemmermeer, Wassenaar, Amstelveen, Bloemendaal en Groningen duizend miljonairshuishoudens of meer.

Het Gooi en Vechtstreek ruim aan kop

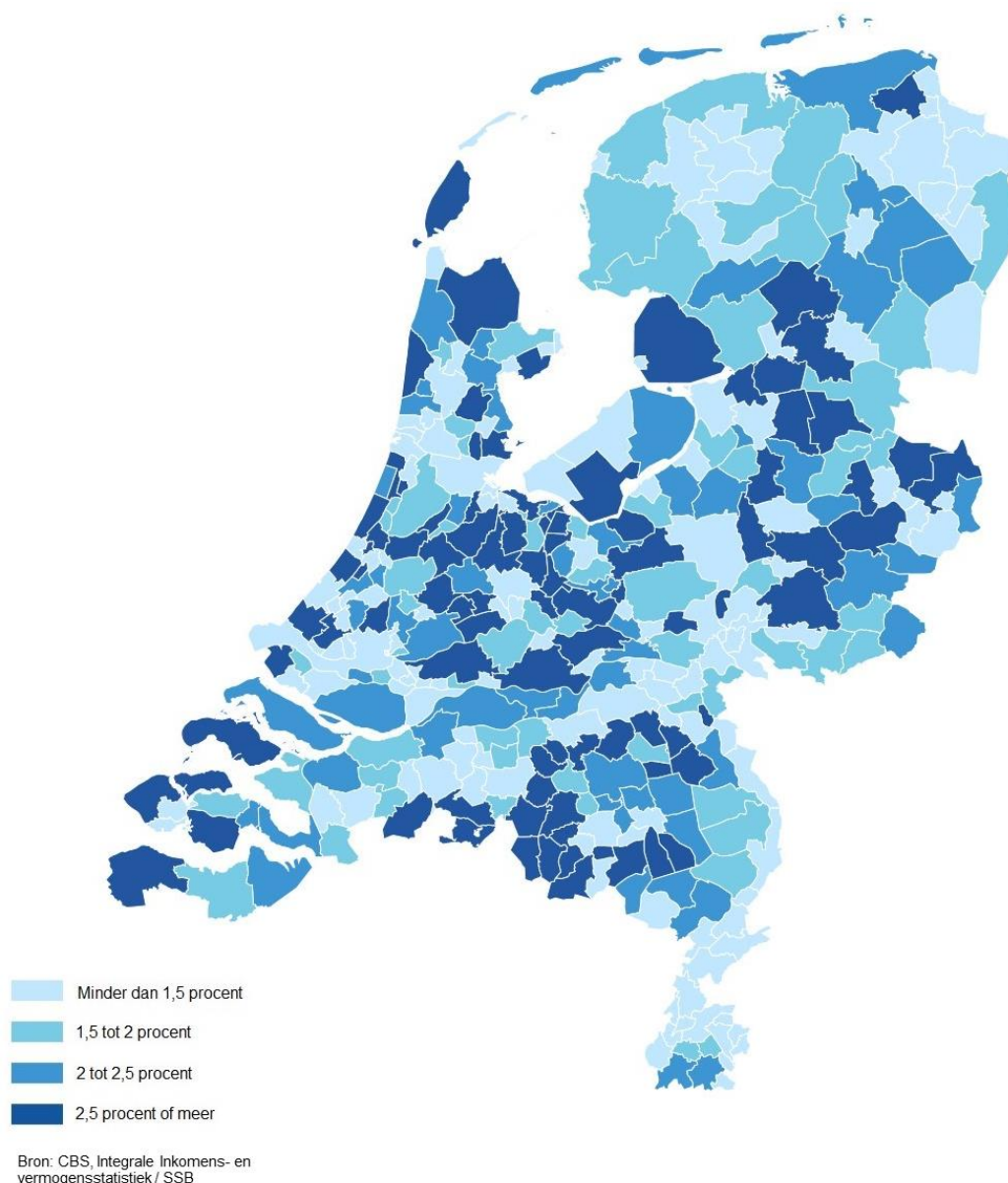
Het Gooi en Vechtstreek en de Agglomeratie Haarlem, waar de gemeenten liggen met relatief de meeste miljonairs, voeren de lijst aan van COROP-gebieden met respectievelijk

3,3 en 2,4 procent miljonairs in 2017 (tabel 4). Zeeuws-Vlaanderen neemt de derde plaats in met 2,1 procent miljonairs.

De Zaanstreek en Zuid-Limburg zijn in 2017 hekkensluiter met respectievelijk 0,7 en 0,9 procent miljonairs.

Van de provincies heeft Zeeland relatief de meeste miljonairs: 1,9 procent van alle particuliere huishoudens gevolgd door Utrecht met 1,7 procent en Noord-Holland en Noord-Brabant met 1,6 procent (tabel 4). In Limburg, Flevoland en Groningen woonden in 2017 relatief de minste miljonairs: rond 1,1 procent.

5. Percentage miljonairshuishoudens per gemeente (gemeentelijke indeling 2019), 1 januari 2017*

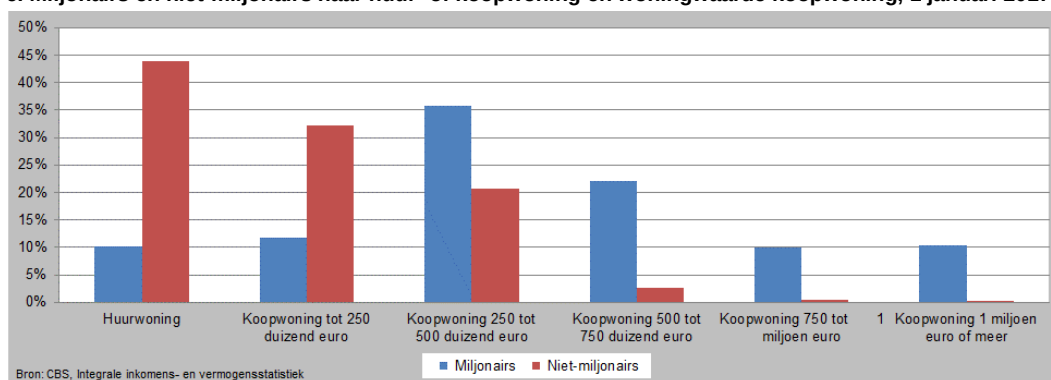

Miljonairs wonen in duurdere koopwoningen

Miljonairshuishoudens wonen meestal in een koopwoning (figuur 6). Ruim 42 procent van de miljonairs woonde in 2017 in een koopwoning met een waarde van een half miljoen euro of meer. Een van de tien miljonairs woont in een huurwoning.

Van de niet-miljonairshuishoudens woont 44 procent in een huurwoning en ruim 3 procent in een koopwoning van een half miljoen euro of meer. Het is overigens niet zo dat dure koopwoningen alleen worden bewoond door miljonairs: in 2017 werden bijna 6 van de 10 woningen met een waarde van 1 miljoen euro of meer bewoond door niet-miljonairs (tabel 1).

6. Miljonairs en niet-miljonairs naar huur- of koopwoning en woningwaarde koopwoning, 1 januari 2017*

Een miljonairkoopwoning had in 2017 een waarde van gemiddeld 588 duizend euro, ruim twee keer zoveel als een koopwoning van niet-miljonairs, die een gemiddelde waarde had van 268 duizend euro (tabel 6). De waarde van de woning loopt op met de vermogensklasse van miljonairs. De gemiddelde waarde van de koopwoning van huishoudens met een vermogen van 1 tot 2 miljoen bedraagt ruim een half miljoen euro; van miljonairs met 10 miljoen of meer vermogen is de gemiddelde waarde van de koopwoning bijna 1,1 miljoen euro.

Conclusie

De gemeenten Laren, Bloemendaal en Blaricum hebben relatief de meeste miljonairs. De regio's Het Gooi en Vechtstreek, Agglomeratie Haarlem en Zeeuws-Vlaanderen vormen de top drie van de COROP-gebieden met de meeste miljonairs. Van de provincies staat Zeeland bovenaan en staan Limburg, Flevoland en Groningen onderaan de lijst. Miljonairs wonen veel minder vaak gehuurd dan niet-miljonairs en wonen vaak in duurdere koopwoningen.

4. Vermogen, inkomen, branche en voertuigenbezit

In deze paragraaf wordt ingegaan op de omvang en samenstelling van het vermogen en het inkomen van miljonairs. Daarna komt de branche van werkzame miljonairs en het voertuigenbezit aan de orde.

Miljonairs 55 keer zoveel vermogen als niet-miljonairs

Miljonairshuishoudens hadden in 2017 gemiddeld ruim 3 miljoen euro aan vermogen, tegenover een vermogen van 55 duizend euro onder niet-miljonairs (staat 1). Het

vermogen van miljonairs is hiermee 55 keer zo hoog als dat van niet-miljonairs. Miljonairs hebben relatief iets minder schulden dan niet-miljonairs: 9 procent tegen 16 procent (schuld als percentage van het bezit). Dit zijn bijvoorbeeld consumptieve kredieten en hypotheeklen voor de tweede woning of ander onroerend goed.

Staat 1.

Vermogen¹, bezittingen en schulden van miljonairs en niet-miljonairs², 1 januari 2017*

	Miljonairs		Niet- miljonairs	
	Gemiddeld	Totale som	Gemiddeld	Totale som
Vermogen, bezit en schuld				
	1 000 euro	miljard euro	1 000 euro	miljard euro
Vermogen	3 047	350,3	55	417,8
Bezittingen	3 334	383,2	66	500,0
Schulden	286	32,9	11	82,2

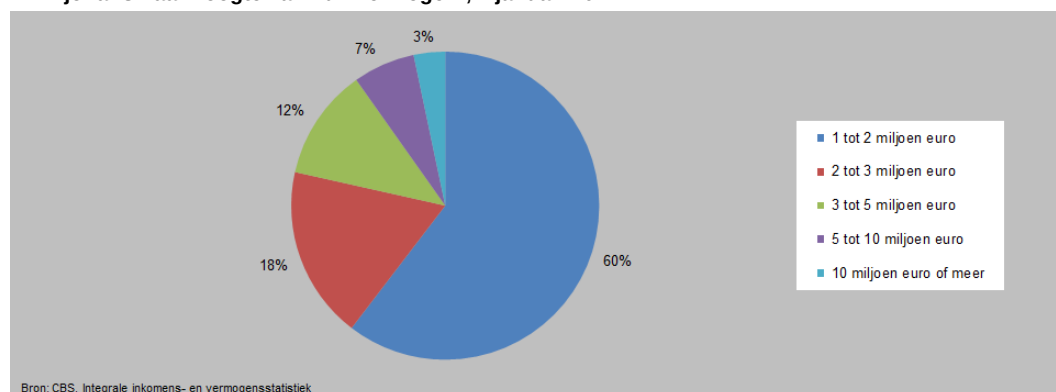
Bron: CBS, Integrale Inkomens- en vermogensstatistiek

¹ Bezittingen, schulden en vermogen zijn exclusief de waarde van de eigen woning en de hypotheekschuld

² De gemiddelde bedragen zijn bepaald op basis van alle huishoudens

Van de ruim 115 duizend miljonairs in 2017 had 60 procent een vermogen tussen de 1 en 2 miljoen euro (figuur 7). Rond 30 procent van de miljonairs heeft een vermogen tussen de 2 en 5 miljoen euro. Een klein deel van de miljonairs, ruim 3 procent, heeft een vermogen van 10 miljoen euro of meer. Het gaat daarbij om 3,7 duizend huishoudens.

7. Miljonairs naar hoogte van hun vermogen¹, 1 januari 2017*

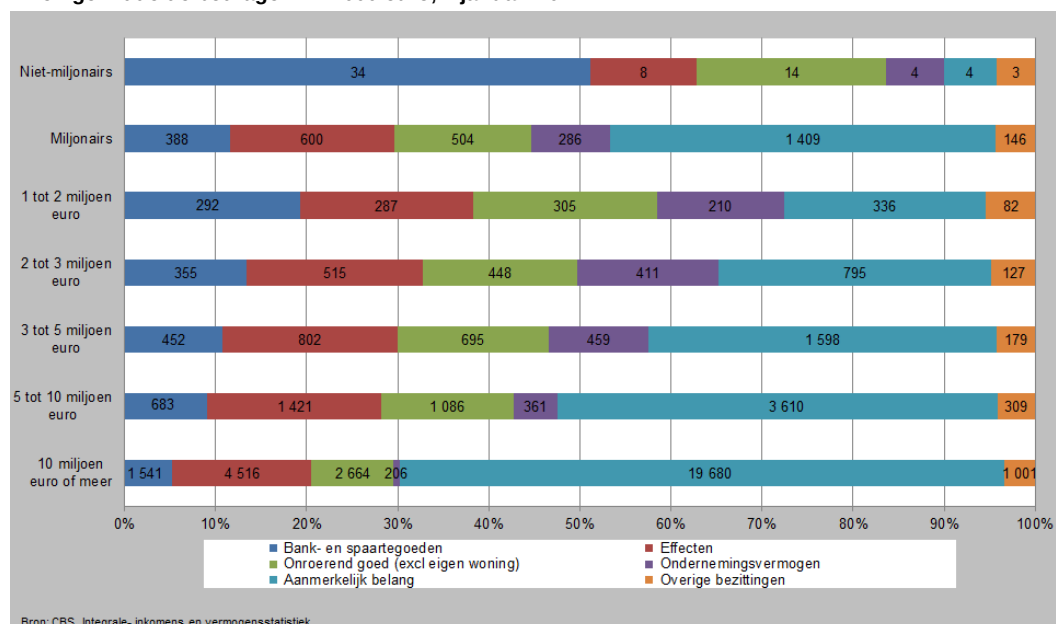

¹ Vermogen exclusief waarde eigen woning en eventuele hypotheekschuld

Helft bezit miljonairs bestaat uit aanmerkelijk belang en ondernemingsvermogen

In 2017 bestond 51 procent van de bezittingen van miljonairs uit aanmerkelijk belang en ondernemingsvermogen terwijl 12 procent uit bank- en spaartegoeden bestond (figuur 8). Bij niet-miljonairs is de verhouding juist andersom: ruim de helft van hun bezit bestaat uit bank- en spaartegoeden en 12 procent uit aanmerkelijk belang en ondernemingsvermogen. Gemiddeld hebben miljonairshuishoudens 388 duizend euro aan spaartegoeden, tegenover 34 duizend bij niet-miljonairs.

8. Samenstelling van bezittingen¹ naar vermogensklassen van huishoudens, verdeling in percentages en gemiddelde bedragen² in 1000 euro, 1 januari 2017*

¹ Bezittingen zijn exclusief de waarde van de eigen woning

² De gemiddelde bedragen zijn bepaald op basis van alle huishoudens

Naarmate het vermogen van miljonairshuishoudens groter is, neemt het relatieve aandeel van het aanmerkelijk belang en ondernemingsvermogen in het totale bezit toe. Zo bestaat het bezit van huishoudens met 10 miljoen euro vermogen of meer voor 67 procent uit aanmerkelijk belang en ondernemingsvermogen tegen 36 procent bij de miljonairs met 1 tot 2 miljoen vermogen. Het relatieve aandeel van de meeste andere soorten bezit (bank- of spaartegoeden, effecten, onroerend goed buiten de eigen woning, overige bezittingen) neemt af naarmate het vermogen groter is.

De totale som aan bezittingen van miljonairs en niet-miljonairs bestaat voor respectievelijk 15 en 21 procent uit onroerend goed (buiten de eventuele eigen woning), zoals een vakantiehuis of beleggingspand. Er zijn echter grote verschillen tussen miljonairs en niet-miljonairs in het aandeel huishoudens dat onroerend goed bezit. Van de miljonairs bezit 59 procent overig onroerend goed met een gemiddelde waarde van 851 duizend euro (staat 2, tabel 6). Van de niet-miljonairs bezit 8 procent onroerend goed naast een eventuele eigen woning. Als niet-miljonairs onroerend goed bezitten, dan heeft dit een gemiddelde waarde van 179 duizend euro.

Staat 2.

Aandeel miljonairs- en niet-miljonairshuishoudens dat bezittingen heeft naar type bezitting, 1 januari 2017*

Type bezitting	Miljonairs	Niet-miljonairs
	%	
Bank- en spaartegoeden	100	98
Effecten	66	15
Onroerend goed (exclusief eigen woning)	59	8
Ondernemingsvermogen	30	11
Aanmerkelijk belang	40	1
Overige bezittingen	42	4

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek

Twee derde van de miljonairs bezit effecten (aandelen en/of obligaties) met een gemiddelde waarde van ruim 900 duizend euro. Naarmate de vermogensklasse hoger is, neemt het gemiddelde bedrag aan effecten van degenen die dit vermogensbestanddeel hebben, toe van bijna 4,5 ton in de vermogensklasse van 1 tot 2 miljoen euro tot ruim 6 miljoen euro aan effecten in de vermogensklasse van 10 miljoen euro of meer.

Van de niet-miljonairs bezit 15 procent effecten met een gemiddelde waarde van 52 duizend euro.

Miljonairs vaker inkomen als zelfstandige en inkomen uit vermogen

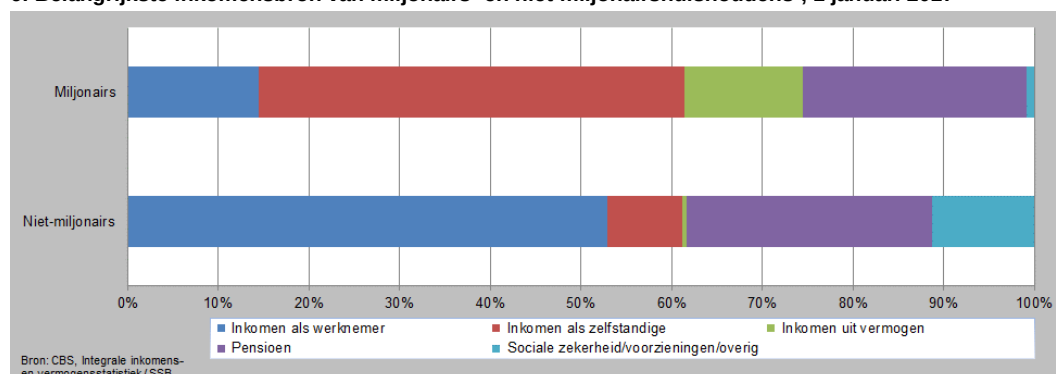
Bijna de helft van de miljonairs betreft zijn voornaamste inkomen uit een eigen onderneming (figuur 9). Bij de niet-miljonairs is dat 8 procent.

Inkomen uit vermogen was in 2017 voor 13 procent van de miljonairshuishoudens de belangrijkste inkomensbron. Het gaat dan bijvoorbeeld om ontvangen rente op spaartegoeden, dividenden en inkomsten uit onroerend goed. Bij niet-miljonairs komt inkomen uit vermogen als voornaamste inkomensbron relatief weinig voor (0,5 procent).

Bij oudere miljonairs is inkomen uit vermogen vaker een belangrijke inkomensbron. Van de miljonairshuishoudens met een hoofdkostwinner van 60 jaar of ouder was in 2017 bij 21 procent inkomen uit vermogen de belangrijkste inkomensbron. Bij miljonairs jonger dan 60 jaar was dat 6 procent.

Van de niet-miljonairshuishoudens is 11 procent afhankelijk van sociale zekerheid en sociale voorzieningen. Bij miljonairs is dat minder dan één procent. Het gaat daarbij meestal om werkloosheids- of arbeidsongeschiktheidsuitkeringen. Miljonairs komen niet voor een bijstandsuitkering in aanmerking, omdat daarvoor een vermogenstoets geldt.

9. Belangrijkste inkomensbron van miljonairs- en niet-miljonairshuishoudens¹, 1 januari 2017*

¹ Huishoudens naar het vermogen op 1 januari van het verslagjaar

Inkomen miljonairs drie maal zo hoog als van niet-miljonairs

In 2017 bedroeg het gemiddeld besteedbaar jaarinkomen van miljonairshuishoudens 117 duizend euro (staat 3). Het jaarinkomen van miljonairs was daarmee bijna drie maal zo hoog als dat van niet-miljonairs. Miljonairs met inkomen als werknemer of inkomen uit vermogen als voornaamste inkomensbron hadden in 2017 gemiddeld het hoogste inkomen (131 duizend euro). Naarmate het vermogen van het huishouden hoger is, neemt ook het inkomen toe. Van de huishoudens met een vermogen van 1 tot 2 miljoen heeft 11 procent een besteedbaar jaarinkomen van 150 duizend euro of meer; van de huishoudens met een vermogen van 10 miljoen euro of meer is dat 52 procent (tabel 7).

Staat 3.

Gemiddeld besteedbaar inkomen naar voornaamste inkomensbron van miljonairs- en niet-miljonairshuishoudens¹, 1 januari 2017*

	Miljonairs		Niet-miljonairs	
	Aantal huishoudens	Gemiddeld huishoudens-inkomen	Aantal huishoudens	Gemiddeld huishoudens-inkomen
Voornaamste inkomensbron van het huishouden				
	x 1000	1 000 euro	x 1000	1 000 euro
Totaal	115,0	117	7576,8	40
Inkomen als werknemer	16,7	131	4005,8	46
Inkomen als zelfstandige	53,9	115	628,6	55
Inkomen uit vermogen	15,0	131	36,2	45
Pensioen	28,4	108	2048,0	31
Sociale zekerheid/voorzieningen/overig	0,9	-	858,2	19

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek

¹ Huishoudens naar het vermogen op 1 januari 2017 met het inkomen over 2017

Een op de vijf werkende miljonairs actief in landbouw

In 2017 had ruim 60 procent van de hoofdkostwinners van miljonairshuishoudens inkomen als werknemer of zelfstandige als voornaamste persoonlijke inkomensbron. De rest was voor het overgrote deel met pensioen. De meeste werkzame miljonairs zijn als directeur-groootaandeelhouder of zelfstandig ondernemer actief, namelijk bijna 80 procent. Bij de hoofdkostwinners van niet-miljonairshuishoudens is dat 15 procent.

De vijf voornaamste bedrijfstakken/branches van werkzame miljonairs zijn: landbouw/bosbouw/visserij, financiële dienstverlening, specialistische zakelijke diensten, handel en de zorg (staat 4).

Staat 4.

Bedrijfstak/branche van het bedrijf¹ van werkzame hoofdkostwinners van miljonairs- en niet-miljonairs-huishoudens² en het gemiddeld besteedbaar inkomen, 1 januari 2017*

Bedrijfstak/branche bedrijf	Miljonairs			Niet-miljonairs		
	Populatie		Gemiddeld inkomen	Populatie		Gemiddeld inkomen
	x 1000	%	1000 euro	x 1000	%	1000 euro
Totaal	70,7	100	122	4404,8	100	48
A Landbouw, bosbouw en visserij	14,8	21	90	66,6	2	55
w.o. 01410 Fokken en houden van melkvee	7,2	10	87	9,6	0	62
01100 Teelt van eenjarige gewassen	3,3	5	85	15,9	0	52
B-E Nijverheid (geen bouw) en energie	4,3	6	141	583,0	13	50
F Bouwnijverheid	2,7	4	121	315,1	7	50
G Handel	9,5	13	118	579,0	13	47
H Vervoer en opslag	1,6	2	.	245,6	6	47
I Horeca	1,3	2	.	120,8	3	34
J Informatie en communicatie	1,8	3	.	198,0	4	55
K Financiële dienstverlening	11,0	16	143	166,7	4	65
w.o. 64200 Financiële holdings	7,5	11	128	30,6	1	67
L Verhuur en handel van onroerend goed	1,7	2	.	38,8	1	54
M Specialistische zakelijke diensten	9,9	14	149	363,0	8	57
w.o. 70221 Organisatie-adviesbureaus	2,4	3	.	59,8	1	63
70102 Holdings (geen financiële)	1,5	2	.	24,4	1	74
69101 Advocatenkantoren	0,8	1	.	15,0	0	60
N Verhuur en overige zakelijke diensten	1,5	2	.	397,6	9	36
O Openbaar bestuur en overheidsdiensten	1,1	2	.	336,4	8	53
P Onderwijs	1,4	2	.	268,8	6	48
Q Gezondheids- en welzijnszorg	4,7	7	112	525,0	12	45
w.o. 86221 Praktijken van medisch specialisten	0,8	1	.	9,5	0	82
86231 Praktijken van tandartsen	0,7	1	.	11,4	0	63
R-U Cultuur, recreatie en overige diensten	1,5	2	.	156,4	4	43
Bedrijfstak/branche onbekend	1,9	3	.	43,9	1	46

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek/Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden

¹ Volgens de standaardbedrijfsindeling 2008

² Huishoudens naar het vermogen op 1 januari 2017 met het inkomen over 2017

Hoofdkostwinners met inkomen als werknemer of zelfstandige als voornaamste persoonlijke inkomensbron

Werkzame miljonairs in de landbouw/bosbouw/visserij zijn voor ongeveer de helft actief in melkveebedrijven en voor een vijfde in bedrijven die granen of groenten telen. Van de miljonairs die in de bedrijfstak “financiële dienstverlening” werkzaam zijn, is twee derde actief in of via een financiële holding. Het gaat daarbij veelal om directeur-groootaandeelhouders. Miljonairs in de zorg zijn relatief vaak werkzaam in specialisten- en tandartspraktijken. Tot slot zijn werkzame miljonairs in de specialistische zakelijke dienstverlening naast organisatieadviesbureaus ook vaker actief in of via niet-financiële holdings en advocatenkantoren.

In 2017 hadden van de actieve miljonairs degenen in de specialistische zakelijke dienstverlening met 149 duizend euro het hoogste besteedbare inkomen, gevolgd door miljonairs in de financiële dienstverlening (m.n. financiële holdings) en nijverheid. Miljonairs

in de landbouw/bosbouw/visserij hadden met 90 duizend euro gemiddeld het laagste jaarlijkse huishoudensinkomen.

Miljonairs bezitten meer en nieuwere auto's

Van de miljonairshuishoudens heeft 95 procent minimaal één motorvoertuig in bezit tegen 75 procent van de niet-miljonairs (staat 5). Vaak gaat het om een personenauto. Miljonairs hebben veel vaker nieuwere personenauto's dan niet-miljonairs, die ook vaker hybride of elektrisch zijn aangedreven. Miljonairs hebben daarnaast iets vaker een motorfiets in bezit dan niet-miljonairs.

Ook bezitten miljonairs vaker "oldtimers": voertuigen van 40 jaar of ouder. Dit aandeel loopt op van 5 procent bij de miljonairs met 1 tot 2 miljoen vermogen tot 13 procent in de vermogensklasse van 10 miljoen euro of meer. Van de niet-miljonairs heeft ruim 1 procent een "oldtimer".

Miljonairs rijden doorgaans in zwaardere auto's dan niet-miljonairs. Het gemiddelde gewicht van de zwaarste personenauto per huishouden is bij niet-miljonairs 1190 kilogram en bij miljonairs 1550 kilogram. Naarmate het vermogen van het huishouden hoger is, is ook het gewicht van de zwaarste auto in het huishouden hoger.

Staat 5.

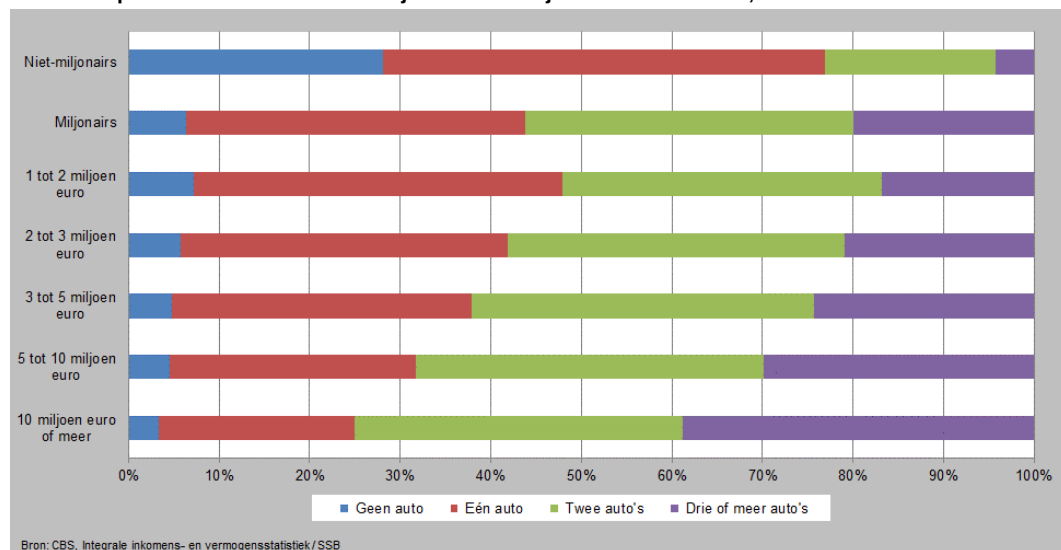
Motorvoertuigbezit van niet-miljonairs- en miljonairshuishoudens, 1 januari 2017*

	Niet-miljonairs	Miljonairs					
		Totaal	1 tot 2 miljoen	2 tot 3 miljoen	3 tot 5 miljoen	5 tot 10 miljoen	10 miljoen of meer
Motorvoertuigbezit (%)	75,4	95,2	94,6	95,7	96,3	96,4	97,0
Personenautobezit (%)	71,9	93,6	92,8	94,2	95,2	95,5	96,6
Personenauto jonger dan 3 jaar (%)	15,4	39,7	35,2	40,3	46,1	55,8	64,5
Electrische/hybride auto (%)	1,3	3,7	3,6	3,5	3,7	4,5	4,6
Motorfietsbezit (%)	6,2	9,1	8,8	9,0	9,2	10,4	11,5
Auto van 40 jaar of ouder (%)	1,2	6,4	5,3	6,5	7,9	9,5	13,4
Gemiddeld aantal motorvoertuigen per huishouden (x 1)	1,3	2,4	2,2	2,4	2,6	2,9	3,3
Gemiddeld aantal personenauto's per huishouden (x 1)	1,0	1,9	1,7	1,9	2,0	2,3	2,7
Gemiddeld gewicht zwaarste personenauto huishouden (kg)	1190	1550	1500	1560	1620	1700	1800

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek/Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden

Ruim de helft van de miljonairs heeft twee of meer personenauto's in bezit; bij een op de vijf is sprake van drie of meer auto's (figuur 10). Naarmate het vermogen van het huishouden hoger is neemt het bezit van meerdere personenauto's toe. Van de miljonairs met een vermogen van 10 miljoen of meer heeft driekwart twee auto's of meer en ruim een op de drie heeft drie personenauto's of meer. Gemiddeld hebben miljonairs bijna twee personenauto's in bezit, tegen één bij de niet-miljonairs.

10. Aantal personenauto's van niet-miljonairs- en miljonairshuishoudens, 1-1-2017*

Conclusie

Miljonairs hadden in 2017 gemiddeld ruim 3 miljoen euro aan vermogen, 55 keer zoveel als niet-miljonairs. Het vermogen van miljonairs bestaat voor de helft uit ondernemingsvermogen en aanmerkelijk belang. Het inkomen van miljonairs bedroeg 117 duizend euro, drie keer zoveel als dat van niet-miljonairs. Miljonairs zijn vaak als ondernemer actief. Een op de vijf werkzame miljonairs is actief in de landbouw/bosbouw/visserij. Miljonairs hebben vaker meerdere auto's in bezit dan niet-miljonairs, die bovendien nieuwer en zwaarder zijn. Bovendien bezitten zij vaker "oldtimers". Naarmate het vermogen van het huishouden hoger is neemt het aantal auto's en het gewicht van de auto toe.

5. Gezondheid en leefstijl

In deze paragraaf komen de ervaren gezondheid en aspecten van de leefstijl aan de orde. Bij de leefstijl gaat het om rook- en drinkgedrag, overgewicht, beweging en sportbeoefening.

Miljonairs gezonder

Volwassenen die deel uitmaken van miljonairshuishoudens ("miljonairs") zijn vaker positief over hun gezondheid dan volwassenen in niet-miljonairshuishoudens (staat 6). Rond 85 procent van de miljonairs ervaart zijn gezondheid als "goed" tot "zeer goed" tegen 77 procent bij de niet-miljonairs. Bij ouderen is het verschil groter. Zo ervaart 81 procent van de miljonairs van 50 jaar of ouder zijn gezondheid als "goed" tot "zeer goed" tegen 67 procent van de niet-miljonairs van 50-plus.

Staat 6.

Gezondheid en leefstijl van volwassenen in niet-miljonairs- en miljonairshuishoudens, 1-1-2017¹

	Niet- miljonairs	Miljonairs
	%	
Goed tot zeer goed ervaren gezondheid	77	85 ²
w.v. Goed tot zeer goed ervaren gezondheid 50+ jaar	67	81 ²
Aandeel rokers	25	14 ²
Aandeel dagelijkse rokers	19	9 ²
Drinkt alcohol	82	90 ²
Overmatige drinker	9	11
Overgewicht	49	40 ²
w.v. Overgewicht 50+ jaar	59	44 ²
Ernstig overgewicht	13	7 ²
Voldoet aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen	59	65 ²
Wekelijks sporten	52	63 ²

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek/Gezondheidsenquête/SSB

¹ gemiddelde over de periode 2012/2017

² verschil is statistisch significant

Miljonairs roken minder vaak dan niet-miljonairs, maar meer miljonairs drinken alcohol. Er is evenwel geen verschil tussen miljonairs en niet-miljonairs in het aandeel overmatige drinkers.

Volwassenen in miljonairshuishoudens hebben minder vaak overgewicht: 40 tegen 49 procent. Bij de 50-plussers is het verschil in de mate van overgewicht tussen miljonairs en niet-miljonairs nog groter. Het aandeel personen met ernstig overgewicht (obesitas) is onder niet-miljonairs bijna dubbel zo groot als onder miljonairs: 13 procent tegen 7 procent. Miljonairs voldoen iets vaker aan de Nederlandse Norm Gezond Bewegen dan niet-miljonairs en sporten vaker wekelijks dan niet-miljonairs.

Er zijn geen grote verschillen tussen miljonairs en niet-miljonairs in de soorten sporten die zij beoefenen (staat 7). De top 10 bestaat bij beide groepen uit dezelfde sporten. Nummer 1 is bij beide groepen onbetwist "fitness/conditietraining": ruim een kwart van de sportende volwassenen beoefent deze sport. Sportende miljonairs spelen wat vaker tennis

en golf en deze staan dan ook wat hoger in de top 10 bij deze groep. Sportende niet-miljonairs doen relatief wat vaker aan hardlopen/joggen.

Staat 7.

Sporten van volwassenen in niet-miljonairs- en miljonairshuishoudens, 1 januari 2017*¹

	Niet-miljonairs		Miljonairs	
	%	rangorde	%	rangorde
Fitness/conditietraining	28	1	25	1
Hardlopen/joggen	14	2	10 ²	2
Fietsen	10	3	10	3
Tennis	5	7	9 ²	4
Golf	2	10	7 ²	5
Wandelsport	6	6	7	6
Zwemmen	6	4	6	7
Voetbal	6	5	4	8
Yoga	3	8	3	9
Turnen/gymnastiek	2	9	2	10

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek/Gezondheidsenquête/SSB

¹ gemiddelde over de periode 2012/2017

² verschil is statistisch significant

Conclusie

Miljonairs voelen zich gezonder, roken minder, hebben minder vaak overgewicht en sporten vaker wekelijks. Miljonairs beoefenen vaker tennis en golf dan niet-miljonairs, terwijl niet-miljonairs iets vaker hardlopen als sport hebben.

6. Sociale samenhang en welzijn

In deze paragraaf komen aspecten van sociale samenhang en welzijn aan de orde. Bij sociale samenhang gaat het om sociale, maatschappelijke en politieke participatie en om het vertrouwen in anderen en organisaties. Sociale participatie omvat sociale contacten met familie, vrienden en burens en het geven van informele hulp. Bij maatschappelijke participatie gaat het om participatie in georganiseerd verband: lidmaatschap van en participatie in verenigingen en organisaties en het ondersteunen van organisaties door vrijwillige, onbetaalde werkzaamheden. Politieke participatie bestaat uit de opkomst bij verkiezingen en andere activiteiten om de politiek te kunnen beïnvloeden. Bij vertrouwen gaat het enerzijds om het vertrouwen in anderen en anderzijds het vertrouwen in organisaties en instituties. Bij welzijn ten slotte gaat het om de mate van geluk en tevredenheid met diverse aspecten van de levenssituatie.

Miljonairs hebben minder vaak contact met burens

Gemiddeld had van de volwassenen in Nederland in de periode 2012/2017 ruim 80 procent minimaal wekelijks contact met familie en drie kwart had wekelijks contact met vrienden (tabel 8). Daarin verschillen miljonairs en niet-miljonairs niet. Wel hebben miljonairs iets

minder vaak minimaal wekelijks contact met hun buren dan niet-miljonairs. Van de miljonairs heeft ruim de helft wekelijks contact met de buren; bij de niet-miljonairs is dat ruim 60 procent. Doordat miljonairs doorgaans meer landelijk wonen speelt de grotere fysieke afstand tot de buren hierin waarschijnlijk een rol.

Ruim een derde van de volwassenen geeft onbetaalde hulp aan anderen buiten het eigen huishouden, zoals aan zieken, buren, vrienden, familie en bekenden. Er is (statistisch) geen verschil tussen miljonairs en niet-miljonairs in het aandeel dat informele hulp geeft.

Miljonairs vaker lid van sportvereniging en kerk

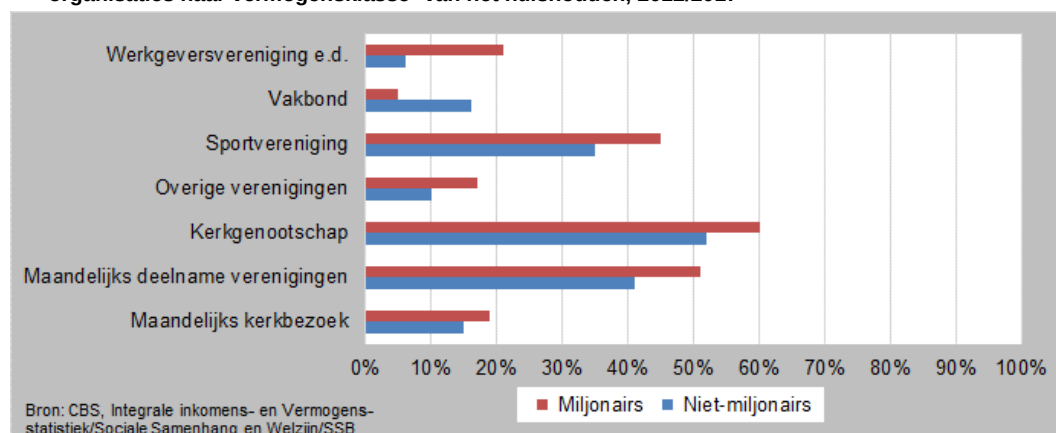
Miljonairs zijn wat vaker lid van een vereniging dan niet-miljonairs (68 procent versus 63 procent). Met name hoger opgeleiden zijn vaker lid van verenigingen en wanneer wordt gecorrigeerd voor het verschil in leeftijd en opleiding tussen miljonairs en niet-miljonairs, dan is het aandeel miljonairs en niet-miljonairs dat lid is van een of meerdere verenigingen nagenoeg gelijk.

Wanneer wordt gekeken naar afzonderlijke verenigingen dan zijn miljonairs vaker lid van een werkgevers-, beroepsvereniging of middenstandsorganisatie (21 procent tegen 6 procent van de niet-miljonairs, figuur 11). Dit komt omdat miljonairs veel vaker als ondernemer actief zijn dan niet-miljonairs (zie paragraaf 4). Niet-miljonairs zijn veel vaker lid van een vakbond (16 procent tegen 5 procent van de miljonairs), omdat ze relatief vaker als werknemer werkzaam zijn.

Ook wanneer rekening wordt gehouden met het verschil in leeftijd en opleidingsniveau dan blijkt dat miljonairs vaker lid zijn van een sportvereniging dan niet miljonairs (45 versus 35 procent van de niet-miljonairs). Ook rekenen miljonairs zich vaker tot een kerkelijke gezindte of levensbeschouwelijke groepering (60 versus 51 procent van de niet-miljonairs).

Miljonairs nemen vaker (minimaal 1 keer per maand) deel aan activiteiten van verenigingen dan niet miljonairs en gaan iets vaker naar de kerk.

11. Personen van 18 jaar of ouder naar lidmaatschap en deelname activiteiten verenigingen en organisaties naar vermogensklasse¹ van het huishouden, 2012/2017*

¹ vermogen op 1 januari 2017

Miljonairs doen vaker vrijwilligerswerk

Van de volwassenen in miljonairshuishoudens geeft 61 procent aan dat zij in de afgelopen twaalf maanden vrijwilligerswerk ten behoeve van verenigingen en organisaties hebben gedaan. Bij niet-miljonairs is dat 49 procent. Miljonairs doen met name meer vrijwilligerswerk bij een sportvereniging en de kerk, waar ze ook vaker lid van zijn.

Meer miljonairs gaan stemmen

In het algemeen zijn miljonairs iets meer politiek actief dan niet-miljonairs (tabel 8). Dit heeft met name te maken met het opleidingsniveau: hoger opgeleiden zijn in het algemeen meer politiek actief. Wanneer rekening wordt gehouden met het hogere opleidingsniveau van de miljonairs, dan zijn de verschillen tussen miljonairs en niet-miljonairs klein wat betreft het meedoen aan politieke acties in de afgelopen 5 jaar.

Wel gaan relatief meer miljonairs stemmen: 92 procent tegen 80 procent van de niet-miljonairs gaf aan bij de Tweede Kamerverkiezingen van 2012 te hebben gestemd. Ongeveer de helft van het verschil kan worden verklaard door verschil in de leeftijds- en opleidingssamenstelling van beide groepen. In het algemeen zijn miljonairs meer in de politiek geïnteresseerd dan niet-miljonairs. Ruim twee derde van de miljonairs geeft aan tamelijk tot zeer geïnteresseerd te zijn in de politiek tegen de helft van de niet-miljonairs.

Miljonairs hebben meer vertrouwen in organisaties

Miljonairs hebben meer vertrouwen in anderen dan niet-miljonairs: 68 procent van de miljonairs versus 59 procent van de niet-miljonairs geeft aan dat de meeste mensen wel te vertrouwen zijn (tabel 9). Dit verschil hangt samen met het gemiddeld hogere opleidingsniveau van miljonairs. Hoger opgeleiden hebben namelijk in het algemeen meer vertrouwen in anderen. Miljonairs hebben meer vertrouwen in rechters dan niet-miljonairs en ook dit hangt samen met het hogere opleidingsniveau van miljonairs.

Miljonairs hebben meer vertrouwen in de Tweede Kamer, grote bedrijven en kerken dan niet-miljonairs. Het opleidingsniveau speelt hierin een kleine rol.

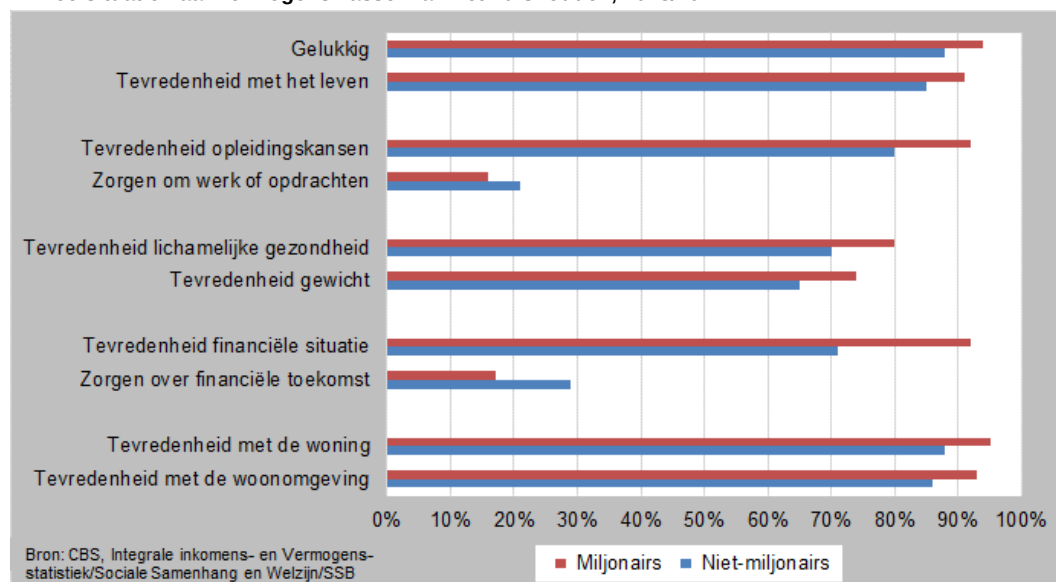
Miljonair iets gelukkiger en tevredener dan niet-miljonairs

Op de vraag in welke mate waarin men zich een gelukkig mens vindt op een schaal van 1 tot en met 10 geeft 88 procent van de volwassenen in Nederland een score van 7 of hoger en typeert zichzelf daarmee als “gelukkig” (figuur 12). Ruim 2 procent geeft zichzelf een ruime onvoldoende (score van 4 of minder) en is daarmee “ongelukkig” te noemen. Miljonairs zijn iets vaker gelukkig: 94 procent is gelukkig en minder dan 1 procent is ongelukkig. Miljonairs scoren gemiddeld 8,1 op “geluk” en niet-miljonairs 7,7.

Miljonairs zijn over het algemeen ook iets tevredener over het leven dat men leidt dan niet-miljonairs: 91 procent scoort een 7 of hoger tegen 85 procent van de niet-miljonairs. Minder dan 1 procent van de miljonairs is ontevreden met het leven dat men leidt (score van 4 of

lager). Bij de niet-miljonairs is dat ruim 3 procent. Gemiddeld scoren miljonairs 8,0 en niet-miljonairs 7,6.

12. Personen van 18 jaar of ouder naar geluk en tevredenheid met diverse aspecten van de leefsituatie naar vermogensklasse¹ van het huishouden, 2013/2017*

¹ vermogen op 1 januari 2017

Wanneer wordt gekeken naar tevredenheid met afzonderlijke aspecten van de leefsituatie dan zijn miljonairs veel vaker tevreden over hun financiële situatie dan niet-miljonairs en maken zich minder vaak zorgen over de financiële toekomst. Verder zijn miljonairs vaker tevreden over de opleidingskansen die zij hebben gehad en maken ze zich iets minder zorgen over verlies van werk of opdrachten dan niet-miljonairs.

Uit paragraaf 5 bleek dat miljonairs zich gezonder voelen en minder vaak overgewicht hebben dan niet-miljonairs. Dit komt ook tot uiting in een grotere tevredenheid van miljonairs over hun fysieke gezondheid en hun gewicht.

Tot slot zijn miljonairs iets vaker tevreden over hun woning en woonomgeving dan niet-miljonairs.

Conclusie

Miljonairs hebben minder vaak wekelijks contact met hun burens dan niet-miljonairs. Zij zijn vaker lid van een sportvereniging en kerk, nemen vaker deel aan verenigingsactiviteiten en doen ook vaker vrijwilligerswerk, met name voor sportvereniging en kerk. Miljonairs zijn meer in de politiek geïnteresseerd en gaan vaker stemmen bij verkiezingen. Zij hebben met name meer vertrouwen in de Tweede Kamer, grote bedrijven en kerken dan niet-miljonairs. Miljonairs zijn iets gelukkiger en tevredener dan niet-miljonairs, met name zijn zij vaker tevreden over hun financiële situatie en maken zich hierover minder zorgen.

Bijlage 1. Beschrijving van het onderzoek

1. Bronnen

Integraal vermogensbestand

De belangrijkste bron voor dit onderzoek is het jaarlijkse, integrale vermogensbestand. Het bevat de vermogensgegevens van alle huishoudens in Nederland op 1 januari van het jaar. De brongegevens voor dit bestand zijn afkomstig van onder andere de administraties van de Belastingdienst. Het betreft zowel aangifte- als aanslaggegevens. Daarnaast wordt gebruik gemaakt van gegevens over banktegoeden, effectenbezit en leengegevens die de Nederlandse banken leveren aan de Belastingdienst. Verder zijn er gegevens gebruikt over de waarde van onroerend goed op basis van de Wet Onroerende Zaakbelasting (WOZ). Ook wordt gebruik gemaakt van de studieschulden volgens de Wet Studiefinanciering (WSF). Voor het ondernemingsvermogen wordt gebruik gemaakt van de aangiftegegevens van ondernemers en voor het aanmerkelijk belang van de vennootschapsbelasting.

Aangezien er nog revisieprojecten open staan, geldt voor alle verslagjaren dat de status van de cijfers “voorlopig” is.

Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden (SSB)

Het gereviseerde integrale vermogensbestand is verrijkt met gegevens die opgenomen zijn in het SSB. Het SSB is een stelsel van koppelbare registers en enquêtes. Per jaargang worden meer dan vijftig registers gebruikt. Deze registers hebben betrekking op verschillende sociaaleconomische onderwerpen, zoals demografische achtergronden, arbeidsmarktpositie en opleidingsniveau.

Uit het SSB zijn voor dit rapport demografische, sociaaleconomische en ruimtelijke gegevens gebruikt. Zo zijn voor de hoofdkostwinners van de huishoudens toegevoegd: geslacht, leeftijd en de economische activiteit (branche) van het bedrijf waar men werkzaam is. Ook is de woongemeente, COROP-gebied en provincie waarin de huishoudens wonen, toegevoegd. Daarnaast zijn gegevens over de huishoudenssamenstelling gebruikt. Ook gegevens over voertuigen zijn beschikbaar in het SSB.

In het SSB zijn ook gegevens bekend over het hoogst behaalde opleidingsniveau van personen. De gegevens hiervoor zijn afkomstig uit onderwijsregistraties, bestanden met opleidingsgeschiedenissen zoals opgegeven door werkzoekenden bij het UWV WERKbedrijf en uit enquêtes. Zo zijn van het mbo vanaf 2006 alle geslaagden bekend, van hbo en universiteit vanaf 1990. Gegevens over het opleidingsniveau van personen die niet in de beschikbare onderwijsregistraties voorkomen zijn afkomstig uit de Enquête Beroepsbevolking. Hiervoor worden meerdere jaargangen gebruikt. De gegevens over het opleidingsniveau van de bevolking van Nederland worden elk jaar vastgesteld en herwogen naar populatietotalen van (combinaties van) geslacht, leeftijd, herkomstgroepering, generatie, regio, burgerlijke staat, voornaamste inkomensbron en het inkomen.

Voor ieder verslagjaar is het hoogst behaalde opleidingsniveau van het voorgaande jaar, afkomstig uit het SSB, aan de hoofdkostwinners van de huishoudens in het vermogensbestand toegekend. Voor het vermogensbestand van 1 januari 2017 was voor 55 procent van

de hoofdkostwinners een opleidingsniveau in het SSB van 2016 beschikbaar. Het jaarlijkse aantal waarnemingen met een opleidingsniveau staat vermeld in tabel 2.

Motorvoertuigbezit

Van de populatie particuliere huishoudens op 1 januari 2017 is het motorvoertuigbezit vastgesteld aan de hand van kentekenregistratie van de Rijksdienst voor het Wegverkeer (RDW) van 1 januari 2017 en fiscale gegevens van de Belastingdienst over de fiscale bijtelling voor privégebruik van de auto van de zaak over 2017. Een motorvoertuig is in bezit van het huishouden als deze op naam is gesteld van een van de leden van het huishouden. Als iemand binnen het huishouden een auto van de zaak heeft die ook privé wordt gebruikt, dan wordt dat als personenautobezit gezien.

Bij motorvoertuigen gaat het om gemotoriseerde voertuigen met een Nederlands kenteken. Hieronder vallen personenauto's, bedrijfsmotorvoertuigen, motorfietsen en bromfietsen. Een personenauto is een motorvoertuig voor personenvervoer over de weg, exclusief brom- en motorfietsen, met maximaal negen zitplaatsen (met inbegrip van de bestuurdersplaats). Hieronder vallen: personenauto's, bestelwagens ontworpen voor en voornamelijk gebruikt voor het vervoer van reizigers, taxi's, huurauto's, ziekenwagens en campers. Ook de auto van de zaak die voor privédoeleinden wordt gebruikt, wordt in deze publicatie tot de personenauto's gerekend.

Een bedrijfsmotorvoertuig is uitsluitend of hoofdzakelijk ingericht voor het vervoer van goederen of personen, voor bijzondere doeleinden of voor het trekken van opleggers. Hieronder vallen bestelauto's, vrachtauto's, trekkers, speciale voertuigen en bussen. Ruim 80 procent van de bedrijfsmotorvoertuigen die in het bezit zijn van huishoudens bestaat uit bestelauto's. Dit zijn voertuigen, ingericht voor het vervoer van goederen, waarvan het leeg gewicht vermeerderd met het laadvermogen (toegestane maximum massa) ten hoogste 3500 kg bedraagt. Bestelwagens ontworpen en voornamelijk gebruikt voor goederenvervoer, pick-ups en kleine vrachtwagens met een brutogewicht van niet meer dan 3500 kg vallen hieronder.

Bij een motorfiets gaat het om een voertuig voor het wegverkeer op twee, drie of vier wielen met een onbeladen gewicht van maximaal 400 kg. Dergelijke motorvoertuigen met een cilinderinhoud van meer dan 50 cm³ vallen hieronder, alsook motorvoertuigen met een cilinderinhoud van minder dan 50 cm³ die niet aan de definitie van bromfiets beantwoorden.

De ouderdom van een auto is vastgesteld aan de hand van de "datum eerste toelating" uit de kentekenregistratie. Bij de categorie "auto's van 40 jaar of ouder" gaat het om zowel personen- als bedrijfsauto's. Tot de "personenauto's jonger dan 3 jaar" worden personenauto's gerekend die aan de hand van de "datum eerste toelating" jonger zijn dan 3 jaar alsook de auto's van de zaak die voor privédoeleinden worden gebruikt.

Bij de berekening van het gemiddeld gewicht van de personenauto per huishouden is bij huishoudens die meerdere personenauto's bezitten, alleen de zwaarste personenauto meegenomen.

Gezondheidsenquête

De [gezondheidsenquête](#) is een jaarlijkse CBS-enquête naar gezondheid, medische contacten, leefstijl en preventief gedrag onder de bevolking in Nederland. Om voor leden van miljonairshuishoudens voldoende waarnemingen te hebben is het noodzakelijk de

jaargangen van 2012 t/m 2017 van de gezondheidsenquête te combineren. Dat resulteert in circa 49 duizend volwassen respondenten die behoren tot de populatie particuliere huishoudens op 1 januari 2017. Daarvan behoren ruim negen honderd (volwassen) respondenten tot miljonairshuishoudens.

Tot de groep mensen die hun gezondheid als (zeer) goed ervaren, worden mensen gerekend die op de vraag "Hoe is over het algemeen uw gezondheid?" gekozen hebben voor een van de antwoordopties: "zeer goed" of "goed".

Tot de rokers wordt het aandeel personen gerekend dat "ja" antwoordt op de vraag "rookt u wel eens?" Tot de dagelijkse rokers worden degenen gerekend die de vraag "rookt u elke dag" met "ja" beantwoorden.

Tot de personen die alcohol drinken worden personen gerekend die aangeven wel eens een bepaalde alcoholische drank te consumeren.

Bij "overmatig drinken" wordt een onderscheid gemaakt tussen mannen en vrouwen. Voor een man geldt dat hij een overmatige drinker is als hij meer dan 21 glazen alcoholhoudende drank per week drinkt. Een vrouw wordt als overmatig drinker geclassificeerd als zij meer dan 14 glazen per week drinkt.

Overgewicht is vastgesteld aan de hand van de Body Mass Index (BMI). Het is het quotiënt van het gewicht in kilogrammen en het kwadraat van de lengte in meters [kg/m^2]. Van overgewicht is sprake bij een BMI van 25,0 of hoger en van "ernstig overgewicht" bij een BMI van 30,0 of hoger.

De Nederlandse Norm Gezond Bewegen is gebaseerd op MET-waarden (metabool equivalent): 1 MET komt overeen met het energieverbruik van rustig zitten en 5 MET komt overeen met een energieverbruik van 5 maal dit rustmetabolisme. Volgens deze norm moeten jongeren van 12 tot 18 jaar dagelijks minimaal een uur matig intensieve lichamelijke activiteit (MET-waarde = 5) verrichten, bijvoorbeeld aerobics of hardlopen. Personen vanaf 18 jaar dienen minimaal een half uur matig intensieve activiteit te verrichten op ten minste vijf dagen van de week. Voor personen van 18 tot 55 jaar geldt dat de MET-waarde = 4 moet zijn, bijvoorbeeld: stevig wandelen of fietsen. Voor 55-plussers is het voldoende als de MET-waarde = 3 bedraagt, bijvoorbeeld: normaal wandelen of fietsen. Het cijfer is samengesteld aan de hand van de standaardtabel van (leeftijdsspecifieke) intensiteitswaarden per activiteit en de bijbehorende opgaven van de tijdsduren en het aantal weekdagen.

De vragen over alcoholgebruik, bewegen en sporten waren tot en met verslagjaar 2013 in een vervolgmodule van de enquête voorgelegd aan circa de helft van de respondenten. Vanaf 2014 beantwoorden alle (volwassen) respondenten deze vragen.

Enquête sociale samenhang en welzijn

De [enquête sociale samenhang en welzijn](#) is een jaarlijkse CBS-enquête naar sociale, maatschappelijke en politieke participatie, vertrouwen, geluk en tevredenheid onder de bevolking in Nederland. Om voor leden van miljonairshuishoudens voldoende waarnemingen te hebben is het noodzakelijk de jaargangen van 2012 tot en met 2017 van deze enquête te combineren. Dat resulteert in circa 43 duizend volwassen respondenten die behoren tot de populatie particuliere huishoudens op 1 januari 2017. Daarvan behoren ruim acht honderd (volwassen) respondenten tot miljonairshuishoudens.

Tot de groep mensen die wekelijks contact hebben met familie, vrienden of buren worden de mensen gerekend die op de vraag "Hoe vaak heeft u contact met ...?" hebben gekozen voor de antwoordopties "dagelijks" of "minstens 1 x per week, maar niet dagelijks".

Bij "vrijwilligers" gaat het om personen die aangeven bij een of meer organisaties in de afgelopen 12 maanden als vrijwilliger actief te zijn geweest.

Personen die aangegeven hebben "zeer geïnteresseerd" of "tamelijk geïnteresseerd" te zijn in de politiek worden tot de politiek geïnteresseerden gerekend.

Personen die aangeven "heel veel vertrouwen" of "tamelijk veel vertrouwen" te hebben in organisaties worden gerekend tot personen die vertrouwen hebben.

Personen die 7 of hoger scoren op de vraag "Kunt u op een schaal van 1 tot en met 10 aangeven in welke mate u zichzelf een gelukkig mens vindt. Een 1 staat voor volledig ongelukkig en 10 voor volledig gelukkig?" worden als "gelukkig" beschouwd. Een score van 4 of minder wordt als "ongelukkig" getypeerd en 5 of 6 als "niet gelukkig, niet ongelukkig".

Personen die 7 of hoger scoren op de vraag "Kunt u op een schaal van 1 tot en met 10 aangeven in welke mate u tevreden bent met ...". Een 1 staat voor volledig ontevreden en 10 voor volledig tevreden?" worden als "tevreden" beschouwd. Een score van 4 of minder wordt als "ontevreden" getypeerd en 5 of 6 als "niet tevreden, niet ontevreden".

Het lidmaatschap van verenigingen en organisaties en opkomst bij de Tweede Kamerverkiezing is in de jaren 2012 t/m 2016 bevraagd. Items ten aanzien van geluk en tevredenheid waren onderdeel van de enquête in 2013 t/m 2017 en de vraag naar vakanties is in de jaren 2013 t/m 2016 gesteld (zie tabel 9). De overige onderwerpen van sociale samenhang, waarover in dit rapport wordt gerapporteerd, zijn over de gehele periode 2012 t/m 2017 onderdeel van de enquête geweest.

2. Kwaliteit van de uitkomsten

Het jaarlijkse, integrale vermogensbestand bevat geen betrouwbaarheidsmarges, want het gaat om waarneming van de totale populatie. Er kan wel sprake zijn van waarnemingsfouten. Zo kunnen bedragen in bijvoorbeeld aangiften fouten bevatten, dan wel kunnen gegevens ontbreken. Gezien de stabiliteit van de uitkomsten is de verwachting, dat dit geen grote invloed heeft op geaggregeerde uitkomsten. Wel is de kans groter dat bij uitkomsten van het meest recente jaar gegevens nog ontbreken. Vandaar dat deze uitkomsten later kunnen worden bijgesteld. Vanwege de onlangs uitgevoerde revisie en de nog uit te voeren revisieprojecten is de status van de cijfers van alle verslagjaren "voorlopig".

Het vermogen (incl. de eigen woning) in het integrale vermogensbestand wordt niet volledig waargenomen, omdat er geen informatie beschikbaar is over het opgebouwde kapitaal bij bijvoorbeeld spaar- en beleggingshypotheken en andere kapitaalverzekeringen.

Meer informatie over de vermogensstatistiek kan worden gevonden in:

[Vermogensstatistiek huishoudens \(vanaf 1 januari 2006\)](#)

[Pouwels-Urlings, Noortje \(2014\), Uitgebreide onderzoeksbeschrijving statistiek Vermogens van huishoudens, CBS, Heerlen.](#)

De uitkomsten van opleidingsniveau hebben een statistische betrouwbaarheidsmarge, omdat een deel is gebaseerd op steekproeven. Het gaat in het miljonairsonderzoek om

een relatief grote steekproef (zie tabel 2 voor het aantal waargenomen eenheden). Daarom zijn relevante verschillen tussen groepen doorgaans statistisch significant.

De uitkomsten van de gezondheidsenquête en de enquête sociale samenhang en welzijn bevatten een statistische betrouwbaarheidsmarge. Van eventuele verschillen tussen miljonairs en niet-miljonairs is nagegaan of deze al dan niet statistisch significant zijn.

Bijlage 2. Begrippen en Afkortingen

1. Begrippen

Aanmerkelijk belang – Het vermogen van aanmerkelijkbelanghouders. Deze hebben een bezit van ten minste 5 procent in het geplaatste aandelenkapitaal van een vennootschap.

Arbeidsongeschiktheidsuitkering – Een uitkering verstrekt op grond van de WAO, WIA of WAZ.

Bank- en spaartegoeden – Alle tegoeden op rekeningen bij (spaar)banken, inclusief buitenlandse tegoeden.

Besteedbaar inkomen – Het besteedbaar inkomen bestaat uit het bruto-inkomen verminderd met betaalde inkomensoverdrachten, premies inkomensverzekeringen, premies ziektekostenverzekeringen en belastingen op inkomen en vermogen.

Bezittingen – bank-, en spaartegoeden, effecten, de eigen woning, ondernemingsvermogen, aanmerkelijk belang en overige bezittingen.

COROP-gebied – De COROP-indeling is op overwegend statistisch-inhoudelijke gronden omstreeks 1970 ontworpen door de Coördinatiecommissie Regionaal Onderzoekprogramma. Aan deze commissie ontleent de indeling haar de naam. De COROP-indeling is een regionaal niveau tussen gemeenten en provincies in.

Directeur-grootaandeelhouder – (mede)eigenaar van een bedrijf die als directeur in loondienst is bij het (eigen) bedrijf.

Effecten – Som van obligaties en aandelen. Obligaties betreft de beurswaarde van waardepapieren in de vorm van een schuldbekentenis tegen een vaste rente. Aandelen betreft de beurswaarde van aandelen en opties alsmede deelname in beleggingen.

Eigen woning – Woning in eigendom en in gebruik als hoofdverblijf.

Financiële holdings – Bedrijfstypering

Deze bedrijfsklasse omvat:

- beheren van aandelen van BV's, NV's en/of buitenlandse rechtspersonen waarvan een meerderheidsdeelneming in het bezit is;
- interne "banken" binnen concernverband, BV's waar de geldstroom wordt geregeld;
- administratiekantoren van aandelen, al dan niet tegen uitgave van certificaten, van eenheden binnen het eigen concern;
- beherende vennoten van commanditaire vennootschappen;
- kredietverlening aan in het buitenland zetelende concerndelen.
- beheer van intellectuele eigendommen (royalty's, patenten, rechten) en van onroerend goed van concerndelen waarmee niet actief de markt wordt opgegaan.

Deze klasse omvat niet:

- beheren van aandelen van BV's, NV's en/of buitenlandse rechtspersonen waarvan een minderheidsdeelneming in het bezit is;
- participatiemaatschappijen;
- administratiekantoren van aandelen voor derden zijnde eenheden buiten het concern;
- managementholdings;

- direct of indirect bezitten van meerderheidsdeelnemingen van tot een concern behorende rechtspersonen en op grond daarvan voeren van beheer en beleid over dit concern of een deel daarvan.

Holdings (geen financiële) – Bedrijfstypering

Deze bedrijfsklasse omvat:

- concernholdings: direct of indirect bezitten van aandelen van tot een concern behorende rechtspersonen en het op grond daarvan voeren van beheer en beleid over dit concern of een deel daarvan. "Beheer en beleid" wordt hier bedoeld in ruime zin, dat wil zeggen inclusief activiteiten als financiering, deelneming en coördinatie voor de onderliggende rechtspersonen;
- managementholdings: het overnemen van bedrijven die zich al dan niet in de problemen bevinden. Het vervolgens reorganiseren en/of herstructureren van deze bedrijven, waarna deze weer als gezond functionerende eenheden worden verkocht. De managementholding onderscheidt zich van andere holdings doordat er slechts sprake is van een tijdelijke band met de bedrijven waarover het beheer en beleid wordt gevoerd.

Eventueel in combinatie met:

- concerndiensten: uitvoeren van hulpdiensten voor het concern zoals administratie, reclame, verkoop, distributie, opslag, transport, research en marketing.

Deze klasse omvat niet:

- financiële holdings;
- management-BV's.

Hoofdkostwinner – De persoon in het huishouden met de belangrijkste sociaaleconomische positie. Wie binnen een huishouden de hoofdkostwinner is, is afhankelijk van het inkomen, de inkomensbron en van de samenstelling van het huishouden.

Huishouden – Een verzameling van één of meer personen die een woonruimte bewoont en daar zichzelf voorziet in zijn of haar dagelijkse levensbehoeften, of daarin door derden wordt voorzien.

Inkomen als werknemer – Loon van werknemers, exclusief directeur-grotoaandeelhouders

Inkomen als zelfstandige – Hiertoe behoren het inkomen van zelfstandig ondernemers (het fiscale resultaat uit onderneming, vermeerderd met het bedrag van de investeringsaf-trek), het loon van directeur-grotoaandeelhouders en inkomen uit overige werkzaamheden van overige zelfstandigen.

Inkomen uit vermogen – Inkomen uit rente, dividend en de opbrengst van de exploitatie van onroerend goed.

Institutioneel huishouden – Eén of meer personen die samen een woonruimte bewonen en daar bedrijfsmatig worden voorzien in dagelijkse levensbehoeften. Ook de huisvesting vindt bedrijfsmatig plaats. Het gaat om instellingen zoals verpleeg-, verzorgings- en kindertehuizen, gezinsvervangende tehuizen, revalidatiecentra en penitentiaire inrichtingen, waarin de personen in principe voor langere tijd (zullen) verblijven.

Miljonair – (Leden van) een huishouden met een vermogen van minstens 1 miljoen euro, exclusief de waarde van de eigen woning (hoofdverblijf) en de eventueel daarop rustende hypotheekschuld.

Ondernemingsvermogen – Saldo van bezittingen en schulden behorend tot het bedrijfs- of beroepsvermogen van zelfstandig ondernemers.

Onroerend goed, overig – Dit betreft bijvoorbeeld een tweede woning, een vakantiehuis of beleggingspanden

Overige bezittingen – Het betreft onder meer contant geld, roerende zaken verhuurd of in gebruik als belegging, trustvermogen, aandeel in onverdeelde boedel, vermogen belast met vruchtgebruik of beperkt eigendom.

Particulier huishouden – Een verzameling van één of meer personen die een woonruimte bewoont en zichzelf daar particulier, dat wil zeggen niet-bedrijfsmatig voorziet in dagelijkse levensbehoeften.

Pensioen – Uitkeringen AOW, aanvullende pensioenen en uitkeringen van lijfrentepolissen.

Schulden – Som van hypotheekschuld in verband met de eigen woning, studieschulden en overige schulden.

Schulden, overig – Schulden voor consumptieve doeleinden, de financiering van aandelen, obligaties of rechten op periodieke uitkeringen en de financiering van schulden voor de tweede woning of ander onroerend goed en rood staan; schulden volgens de Wet studiefinanciering (WSF).

Vermogen – Saldo van bezittingen en schulden.

Vermogen exclusief eigen woning – Vermogen, exclusief waarde eigen woning en de eventueel daarop rustende hypotheekschuld.

Werkloosheidsuitkering – Een uitkering verstrekt op grond van de Werkloosheidswet en wachtgeldregelingen overheid.

2. Afkortingen

AOW	Algemene Ouderdomswet
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
hbo	Hoger beroepsonderwijs
mbo	Middelbaar beroepsonderwijs
SSB	Stelsel van Sociaal-statistisch Bestanden
wo	Wetenschappelijk onderwijs
WOZ	Wet waardering Onroerende Zaken

Bijlage 3. Tabellen

Overzicht

Tabel 1

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse naar geslacht, leeftijd, burgerlijke staat en migratieachtergrond van de hoofdkostwinner, samenstelling huishouden en type woning van het huishouden, 1 januari 2017*

Tabel 2

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse naar opleidingsniveau van de hoofdkostwinner, 1 januari 2017*

Tabel 3

Aantal en aandeel particuliere huishoudens met een vermogen van 1 miljoen of meer per gemeente (gemeentelijke indeling 2019), 1 januari 2017*

Tabel 4

Aandeel particuliere huishoudens met een vermogen van 1 miljoen euro of meer naar COROP-gebied en provincie, 1 januari 2017*

Tabel 5

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse naar vermogensbestanddelen, sommen en gemiddelden, 1 januari 2017*

Tabel 6

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse naar aanwezige vermogensbestanddelen en gemiddelde per huishouden met betreffende bestanddeel, 1 januari 2017*

Tabel 7

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse naar besteedbaar inkomen, 1 januari 2017*

Tabel 8

Contacten, informele hulp, lidmaatschap van en participatie in verenigingen/organisaties, vrijwilligerswerk en politieke participatie van personen van 18 jaar of ouder naar vermogensklasse van het huishouden, 1 januari 2017*

Tabel 9

Vertrouwen, geluk, tevredenheid en vakanties van personen van 18 jaar of ouder naar vermogensklasse van het huishouden, 1 januari 2017*

Tabel 1

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse¹ naar geslacht, leeftijd, burgerlijke staat en migratieachtergrond van de hoofdkostwinner, samenstelling huishouden en type woning van het huishouden², 1 januari 2017*

Onderwerp	Totaal	Vermogensklasse huishouden	
		Minder dan 1 miljoen euro	1 miljoen euro of meer
	x 1000		
Totaal	7691,8	7576,8	115,0
Geslacht hoofdkostwinner			
Man	4992,6	4902,9	89,7
Vrouw	2699,2	2673,9	25,3
Leeftijd hoofdkostwinner			
	x 1 jaar		
Gemiddeld	52,2	52,1	59,5
	x 1000		
Jonger dan 30 jaar	914,5	913,8	0,7
30 tot 40 jaar	1168,6	1163,7	4,9
40 tot 50 jaar	1398,8	1377,9	20,9
50 tot 60 jaar	1502,7	1468,6	34,1
60 tot 70 jaar	1268,3	1239,9	28,4
70 jaar of ouder	1438,9	1412,8	26,1
Burgerlijke staat hoofdkostwinner			
Ongehuwd	2512,2	2495,9	16,2
Gehuwd	3367,4	3286,7	80,7
Verweduwd	743,4	733,8	9,6
Gescheiden	1068,9	1060,4	8,5
Migratieachtergrond hoofdkostwinner			
Nederlandse achtergrond	6037,5	5934,4	103,1
Westerse achtergrond	809,2	799,4	9,7
Niet-westerse achtergrond	845,1	842,9	2,1
Samenstelling huishouden			
Eenpersoonshuishouden	2870,3	2851,3	19,0
Paar zonder kinderen	2170,9	2127,1	43,7
Paar met kinderen	1970,8	1926,5	44,4
Eenoudergezin	534,0	530,6	3,4
Overige huishoudens	145,8	141,4	4,4
Type woning			
Huurwoning	3337,7	3326,1	11,6
Koopwoning tot 250 duizend Euro	2449,0	2435,5	13,5
Koopwoning van 250 duizend tot 500 duizend Euro	1600,7	1559,7	41,0
Koopwoning van 500 duizend tot 750 duizend Euro	226,1	200,7	25,5
Koopwoning van 750 duizend tot 1 miljoen Euro	49,9	38,4	11,5
Koopwoning van 1 miljoen Euro of meer	28,5	16,6	11,9

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek/Stelsel van sociaal-statistische bestanden

¹ Vermogen exclusief eigen woning en eventuele hypotheekschuld

² Huishoudens waarvan het inkomen bekend is met het vermogen op 1 januari van het verslagjaar

Tabel 2

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse¹ naar opleidingsniveau van de hoofdkostwinner², 1 januari 2017*

Onderwerp	Totaal	Vermogensklasse huishouden						
		Minder dan 1 miljoen						
		1 miljoen euro of meer						
		Totaal	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 miljoen	
			miljoen euro	miljoen euro	miljoen euro	miljoen euro	euro of mee	
	x 1000							
Totale populatie	7691,8	7576,8	115,0	69,5	20,8	13,5	7,5	3,7
w.v. waargenomen opleidingsniveau	4193,5	4160,3	33,2	20,6	5,8	3,7	2,0	1,0
	%							
Opleidingniveau								
Laag	28,1	28,3	14,7	15,6	14,6	12,5	11,4	11,4
Middelbaar	40,4	40,5	35,5	35,3	35,5	37,4	36,1	31,1
Hoog, hbo	19,5	19,5	20,2	19,9	22,1	17,9	20,9	22,9
Hoog, wo	12,0	11,8	29,6	29,3	27,7	32,2	31,6	34,6

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek/Stelsel van sociaal-statistische bestanden

¹ Vermogen exclusief eigen woning en eventuele hypotheekschuld² Huishoudens waarvan het inkomen bekend is met het vermogen op 1 januari van het verslagjaar

Tabel 3
Aantal en aandeel particuliere huishoudens met een vermogen¹ van 1 miljoen of meer per gemeente, 1 januari 2017²
Gemeentelijke indeling 2019

Gemeente ³	Miljoenairs		Gemeente	Miljoenairs		Gemeente	Miljoenairs		Gemeente	Miljoenairs	
	x 1000	%		x 1000	%		x 1000	%		x 1000	%
Nederland totaal	115,0	1,5									
Laren	0,5	10,8	Sint-Michielsgestel	0,3	2,5	Goirle	0,2	1,7	Echt-Susteren	0,2	1,1
Bloemendaal	1,0	10,4	Bladel	0,2	2,5	Steenwijkerland	0,3	1,7	Hendrik-Ido-Ambacht	0,1	1,1
Blaricum	0,4	9,8	Zandvoort	0,2	2,4	Rucphen	0,2	1,7	Papendrecht	0,2	1,1
Wassenaar	1,0	9,1	Son en Breugel	0,2	2,4	Haarlemmermeer	1,1	1,7	Wageningen	0,2	1,1
Rozendaal	0,0	6,9	Zuidplas	0,4	2,4	Houten	0,3	1,7	Roosendaal	0,4	1,1
Beemster	0,2	5,0	Zoeterwoude	0,1	2,4	Ede	0,8	1,7	Amersfoort	0,7	1,1
Renswoude	0,1	4,5	Raalte	0,4	2,4	Barendrecht	0,3	1,7	Sliedrecht	0,1	1,1
Heemstede	0,5	4,5	Schiermonnikoog	0,0	2,4	Waddinxveen	0,2	1,7	Delfzijl	0,1	1,1
Alphen-Chaam	0,2	4,5	Krimpenerwaard	0,6	2,4	Opsterland	0,2	1,7	Haarlem	0,8	1,1
Gooise Meren	1,1	4,4	Amstelveen	1,0	2,4	Valkenburg aan de Geul	0,1	1,7	Rijswijk	0,3	1,0
Westvoorne	0,3	4,3	Koggenland	0,2	2,4	Hellendoorn	0,2	1,7	Culemborg	0,1	1,0
Bergen (NH.)	0,6	4,2	Voerden	0,5	2,4	Goes	0,3	1,7	Meppel	0,2	1,0
De Bilt	0,8	4,2	Het Hogeland	0,5	2,3	Krimpen aan den IJssel	0,2	1,7	Beesel	0,1	1,0
Baarle-Nassau	0,1	4,1	Nuenen, Gerwen en Nederwetten	0,2	2,3	Heumen	0,1	1,6	Stadskanaal	0,2	1,0
Sint Anthonis	0,2	4,1	Berkelland	0,4	2,3	Voerendaal	0,1	1,6	Vaals	0,0	1,0
Tubbergen	0,3	4,1	Steenbergen	0,2	2,3	Heusden	0,3	1,6	Gorinchem	0,2	1,0
Oegstgeest	0,4	4,0	Soest	0,5	2,3	Leusden	0,2	1,6	Harderwijk	0,2	1,0
Dinkelland	0,4	3,9	Huizen	0,4	2,3	Wormerland	0,1	1,6	Beek	0,1	1,0
Wijdemeren	0,4	3,9	Dronten	0,4	2,3	Westerkwartier	0,4	1,6	Stede Broec	0,1	1,0
Oudewater	0,2	3,9	Woudenberg	0,1	2,3	Lisse	0,2	1,6	Middelburg	0,2	1,0
Haaren	0,2	3,8	Heloo	0,2	2,3	Oostzaan	0,1	1,6	Dantumadiel	0,1	1,0
Molenlanden	0,6	3,8	Hattem	0,1	2,3	Best	0,2	1,6	Helmond	0,4	1,0
Midden-Delfland	0,3	3,8	Ameland	0,0	2,3	Uden	0,3	1,6	Velsen	0,3	1,0
Lochem	0,5	3,7	Altena	0,5	2,3	Brielle	0,1	1,6	Hoorn	0,3	1,0
Staphorst	0,2	3,7	Haaksbergen	0,2	2,2	Noardeast-Fryslân	0,3	1,6	Alblasserdam	0,1	1,0
Lopik	0,2	3,7	Edam-Volendam	0,3	2,2	Noordenveld	0,2	1,6	Heemskerk	0,2	1,0
Waalre	0,3	3,7	Gemert-Bakel	0,3	2,2	Heerde	0,1	1,6	Venlo	0,4	1,0
Oisterwijk	0,4	3,6	Hoeksche Waard	0,8	2,2	Twenterand	0,2	1,6	Veenendaal	0,3	0,9
Sluis	0,4	3,6	Pijnacker-Nootdorp	0,4	2,2	Langedijk	0,2	1,6	Leiden	0,6	0,9
Veere	0,3	3,6	Duorne	0,3	2,2	Montferland	0,2	1,5	Deventer	0,4	0,9
De Ronde Venen	0,6	3,6	Aa en Hunze	0,2	2,1	Ooststellingwerf	0,2	1,5	Zwolle	0,5	0,9
Bodegraven-Reeuwijk	0,5	3,5	Epe	0,3	2,1	Berg en Dal	0,2	1,5	Achtkarspelen	0,1	0,9
Ouder-Amstel	0,2	3,5	Laarbeek	0,2	2,1	Oldebroek	0,1	1,5	Roermond	0,2	0,9
Montfort	0,2	3,3	Terschelling	0,1	2,1	Waadhoek	0,3	1,5	Maastricht	0,5	0,9
Hikarenbeek	0,2	3,3	Tynaarlo	0,3	2,1	Alphen aan den Rijn	0,7	1,5	Bergen op Zoom	0,3	0,9
Utrechtse Heuvelrug	0,7	3,3	Drimmelen	0,2	2,1	Terneuzen	0,4	1,5	Capelle aan den IJssel	0,3	0,9
Eersel	0,3	3,2	Neder-Betuwe	0,2	2,1	Uithoorn	0,2	1,5	Zevenaar	0,2	0,9
Vught	0,3	3,1	Leudal	0,3	2,1	Overbetuwe	0,3	1,5	Doesburg	0,0	0,9
Heeze-Leende	0,2	3,1	Rhenen	0,2	2,1	Oude Usselestreek	0,2	1,5	Hoogeveen	0,2	0,9
Emmes	0,1	3,1	Borger-Odoorn	0,2	2,1	Buxtel	0,2	1,5	Smallerland	0,2	0,9
Baarn	0,3	3,1	Weststellingwerf	0,2	2,1	Waalwijk	0,3	1,5	Duiven	0,1	0,9
Schouwen-Duiveland	0,5	3,1	Goeree-Overflakkee	0,4	2,1	Hillegom	0,1	1,5	Tiel	0,2	0,8
Noorddooptpolder	0,6	3,1	Schagen	0,4	2,1	Veldhoven	0,3	1,4	Simpelveld	0,0	0,8
Bronckhorst	0,5	3,1	Gulpen-Wittem	0,1	2,1	Oosterhout	0,3	1,4	Alkmaar	0,4	0,8
Hof van Twente	0,4	3,0	Zaltbommel	0,2	2,1	Valkenswaard	0,2	1,4	Emmen	0,4	0,8
Zeist	0,8	3,0	Kapelle	0,1	2,1	Breda	1,2	1,4	Utrecht	1,4	0,8
Oirschot	0,2	3,0	Eijsden-Margraten	0,2	2,1	Rheden	0,3	1,4	Hellevoetsluis	0,1	0,8
Noordwijk	0,6	3,0	Opmeer	0,1	2,1	Usselstein	0,2	1,4	Eindhoven	0,9	0,8
Voorschoten	0,3	3,0	Leidschendam-Voorburg	0,7	2,1	Amsterdam	6,4	1,4	Delft	0,4	0,8
Kaag en Braassem	0,3	3,0	West Maas en Waal	0,2	2,1	Leiderdorp	0,2	1,4	Enkhuizen	0,1	0,8
Westland	1,3	3,0	Midden-Drenthe	0,3	2,1	Weesp	0,1	1,4	Zutphen	0,2	0,8
Dalfsen	0,3	3,0	Cranendonck	0,2	2,0	Wijchen	0,2	1,4	Leeuwarden	0,5	0,8
Zundert	0,3	3,0	Maasdriel	0,2	2,0	Roerdalen	0,1	1,4	Almelo	0,3	0,8
Borsele	0,3	2,9	Scherpenzeel	0,1	2,0	Meerssen	0,1	1,4	Appingedam	0,0	0,8
Asten	0,2	2,9	Nijkerk	0,3	2,0	Weert	0,3	1,4	Gouda	0,3	0,8
Texel	0,2	2,9	Nunspeet	0,2	2,0	Katwijk	0,4	1,4	Dordrecht	0,4	0,8
Noord-Beveland	0,1	2,9	Boxmeer	0,2	2,0	Kampen	0,3	1,4	Diemen	0,1	0,8
Bergeijk	0,2	2,9	Losser	0,2	2,0	Cuijk	0,1	1,4	Sittard-Geleen	0,3	0,8
Nieuwkoop	0,3	2,9	Albrandswaard	0,2	2,0	Grave	0,1	1,4	Veendam	0,1	0,8
Loppersum	0,1	2,9	Rijssen-Holten	0,3	2,0	Gennep	0,1	1,4	Rotterdam	2,4	0,8
Wierden	0,3	2,8	Meerijstad	0,7	2,0	Glize en Rijen	0,1	1,4	Heerhugowaard	0,2	0,8
Bunnik	0,2	2,8	Reimerswaal	0,2	2,0	Bergen (L.)	0,1	1,4	Hengelo	0,3	0,8
Landsmeer	0,1	2,8	Nederweert	0,1	2,0	Oss	0,5	1,3	Groningen	1,0	0,8
Westerveld	0,2	2,8	Castricum	0,3	2,0	Druen	0,1	1,3	Enschede	0,6	0,8
Putten	0,3	2,8	Winterswijk	0,2	2,0	Ridderkerk	0,3	1,3	Pekela	0,0	0,7
Olst-Wijhe	0,2	2,8	Hulst	0,2	2,0	Maasgouw	0,1	1,3	Arnhem	0,5	0,7
Mook en Middelaar	0,1	2,8	Oost Gelre	0,2	1,9	Beuningen	0,1	1,3	Assen	0,2	0,7
Ommen	0,2	2,8	Hardenberg	0,5	1,9	Borne	0,1	1,3	Tilburg	0,7	0,7
Stichtse Vecht	0,8	2,8	Bunschoten	0,2	1,9	Beekdaalen	0,2	1,3	Lelystad	0,2	0,7
Waterland	0,2	2,7	Moerdijk	0,3	1,9	Dongen	0,1	1,3	Zaanstad	0,4	0,6
Boekel	0,1	2,7	Horst aan de Maas	0,3	1,9	Oldambt	0,2	1,3	Nijmegen	0,6	0,6
Zeevolde	0,2	2,7	Hardinxveld-Giessendam	0,1	1,9	Geertruidenberg	0,1	1,3	Beverwijk	0,1	0,6
Landerd	0,2	2,7	Aalten	0,2	1,9	Lingewaard	0,2	1,3	Zoetermeer	0,3	0,6
Teylingen	0,4	2,6	Tholen	0,2	1,8	Urk	0,1	1,3	Vlaardingen	0,2	0,6
Reusel-De Mierden	0,1	2,6	De Fryske Marren	0,4	1,8	Tytsjerksteradiel	0,2	1,3	Westervoort	0,0	0,6
Barneveld	0,6	2,6	Loon op Zand	0,2	1,8	Harlingen	0,1	1,3	Stein	0,1	0,6
Aalsmeer	0,3	2,6	Vijfheerenlanden	0,4	1,8	Heerenveen	0,3	1,3	Maassluis	0,1	0,6
Zwartewaterland	0,2	2,6	Medeblik	0,3	1,8	Uitgeest	0,1	1,2	Nieuwegein	0,2	0,6
Voorst	0,3	2,6	Brummen	0,2	1,8	Vleeland	0,0	1,2	Schiedam	0,2	0,5
Drechterland	0,2	2,6	Ermelo	0,2	1,8	Midden-Groningen	0,3	1,2	Viissingen	0,1	0,5
Lansingerland	0,6	2,6	Halderberge	0,2	1,8	Hertogenbosch	0,9	1,2	Heerlen	0,2	0,5
Renkum	0,4	2,6	Westervolde	0,2	1,8	Gravenhage	3,0	1,2	Den Helder	0,1	0,5
De Wolden	0,3	2,5	Wijk bij Duurstede	0,2	1,8	Apeldoorn	0,9	1,2	Purmerend	0,2	0,5
West Betuwe	0,5	2,5	Venray	0,3	1,8	Etten-Leur	0,2	1,2	Almere	0,4	0,5
Someren	0,2	2,5	Woensdrecht	0,2	1,8	Geldrop-Mierlo	0,2	1,2	Landgraaf	0,1	0,5
Hollands Kroon	0,5	2,5	Peel en Maas	0,3	1,8	Zwijndrecht	0,2	1,2	Nissewaard	0,2	0,4
Mill en Sint Hubert	0,1	2,5	Coevorden	0,3	1,8	Doetinchem	0,3	1,1	Brunssum	0,1	0,4
Buren	0,3	2,5	Hilversum	0,7	1,8	Elburg	0,1	1,1	Kerkrade	0,1	0,3
Bernheze	0,3	2,5	Súdwest-Fryslân	0,7	1,8	Oldenzaal	0,2	1,1			

Bron: CBS, Vermogensstatistiek van huishoudens / Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden

¹ Vermogen exclusief eigen woning en eventuele hypotheekschuld

² Huishoudens waarvan het inkomen bekend is met het vermogen op 1 januari van 2017

³ Gesorteerd op het percentage miljoenairshuishoudens

Tabel 4

Aantal en aandeel particuliere huishoudens met een vermogen¹ van 1 miljoen of meer naar COROP en provincie, 2017²

Regio	Miljonairs	
	x 1000	%
Nederland totaal	115,0	1,5
COROP		
01 Oost-Groningen	0,7	1,2
02 Delfzijl en omgeving	0,3	1,4
03 Overig Groningen	2,2	1,1
04 Noord-Friesland	1,6	1,1
05 Zuidwest-Friesland	1,1	1,8
06 Zuidoost-Friesland	1,1	1,4
07 Noord-Drenthe	1,2	1,5
08 Zuidoost-Drenthe	0,9	1,2
09 Zuidwest-Drenthe	0,8	1,5
10 Noord-Overijssel	2,6	1,7
11 Zuidwest-Overijssel	1,0	1,5
12 Twente	4,0	1,5
13 Veluwe	4,7	1,7
14 Achterhoek	3,3	1,9
15 Arnhem/Nijmegen	3,5	1,0
16 Zuidwest-Gelderland	1,8	1,9
17 Utrecht	10,3	1,8
18 Kop van Noord-Holland	2,6	1,6
19 Alkmaar en omgeving	1,6	1,5
20 IJmond	0,9	1,1
21 Agglomeratie Haarlem	2,5	2,4
22 Zaanstreek	0,5	0,7
23 Groot-Amsterdam	10,4	1,6
24 Het Gooi en Vechtstreek	3,8	3,3
25 Agglomeratie Leiden en Bollenstreek	3,5	1,8
26 Agglomeratie 's-Gravenhage	5,8	1,5
27 Delft en Westland	2,0	1,9
28 Oost-Zuid-Holland	2,5	1,8
29 Groot-Rijnmond	7,1	1,1
30 Zuidoost-Zuid-Holland	2,1	1,3
31 Zeeuwsch-Vlaanderen	1,0	2,1
32 Overig Zeeland	2,3	1,9
33 West-Noord-Brabant	4,2	1,5
34 Midden-Noord-Brabant	3,0	1,4
35 Noordoost-Noord-Brabant	5,0	1,8
36 Zuidoost-Noord-Brabant	5,5	1,6
37 Noord-Limburg	1,8	1,4
38 Midden-Limburg	1,4	1,4
39 Zuid-Limburg	2,5	0,9
40 Flevoland	1,9	1,1
Provincie		
Groningen	3,2	1,1
Friesland	3,8	1,3
Drenthe	3,0	1,4
Overijssel	7,5	1,5
Flevoland	1,9	1,1
Gelderland	13,3	1,5
Utrecht	10,3	1,8
Noord-Holland	22,3	1,7
Zuid-Holland	23,0	1,4
Zeeland	3,3	1,9
Noord-Brabant	17,7	1,6
Limburg	5,7	1,1

Bron: CBS, Vermogensstatistiek van huishoudens / Stelsel van Sociaal-statistische Bestanden

¹ Vermogen exclusief eigen woning en eventuele hypotheekschuld

² Huishoudens waarvan het inkomen bekend is met het vermogen op 1 januari van 2017

Tabel 5

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse¹ naar vermogensbestanddelen, sommen en gemiddelden², 1 januari 2017*

Vermogensbestanddelen	Totaal	Vermogensklasse huishoudens						
		Minder dan 1 miljoen		1 miljoen euro of meer				
		1 miljoen euro of meer						
		Totaal	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 miljoen	
			miljoen euro	miljoen euro	miljoen euro	miljoen euro	euro of meer	
miljard euro								
Sommen								
1 Vermogen	1 259,5	878,3	381,2	114,0	56,1	54,9	53,1	103,2
Vermogen excl. eigen woning	768,1	417,8	350,3	95,7	50,4	51,1	50,8	102,3
1.1 Bezittingen (incl. eigen woning)	2 082,6	1 638,6	444,0	136,9	66,0	64,9	61,7	114,5
1.1.1 Bank- en spaartegoeden	300,6	256,0	44,6	20,3	7,4	6,1	5,1	5,8
1.1.1.2 Effecten	127,3	58,3	69,0	19,9	10,7	10,8	10,6	16,9
1.1.2.1 Eigen woning	1 199,4	1 138,6	60,8	31,9	10,8	8,5	5,8	3,8
1.1.2.2 Onroerend goed, overig	161,8	103,8	58,0	21,2	9,3	9,4	8,1	10,0
1.1.3 Ondernemingsvermogen	65,0	32,2	32,8	14,6	8,5	6,2	2,7	0,8
1.1.4 Aanmerkelijk belang	190,3	28,3	162,0	23,3	16,5	21,6	27,0	73,6
1.1.5 Overige bezittingen	38,2	21,4	16,8	5,7	2,6	2,4	2,3	3,7
1.2 Schulden (incl. hypotheekschuld)	823,1	760,3	62,8	23,0	9,9	10,0	8,6	11,4
1.2.1 Hypotheekschuld eigen woning	708,0	678,1	29,9	13,6	5,2	4,7	3,5	3,0
1.2.3 Schuld overig (incl. studieschuld)	115,1	82,2	32,9	9,3	4,7	5,3	5,1	8,4
x 1000 euro								
Gemiddeld³								
1 Vermogen	164	116	3 316	1 641	2 697	4 072	7 096	27 592
Vermogen excl. eigen woning	100	55	3 047	1 378	2 423	3 790	6 793	27 356
1.1 Bezittingen (incl. eigen woning)	271	216	3 862	1 971	3 173	4 812	8 243	30 636
1.1.1 Bank- en spaartegoeden	39	34	388	292	355	452	683	1 541
1.1.1.2 Effecten	17	8	600	287	515	802	1 421	4 516
1.1.2.1 Eigen woning	156	150	529	459	522	627	772	1 027
1.1.2.2 Onroerend goed, overig	21	14	504	305	448	695	1 086	2 664
1.1.3 Ondernemingsvermogen	8	4	286	210	411	459	361	206
1.1.4 Aanmerkelijk belang	25	4	1 409	336	795	1 598	3 610	19 680
1.1.5 Overige bezittingen	5	3	146	82	127	179	309	1 001
1.2 Schulden (incl. hypotheekschuld)	107	100	546	330	476	740	1 148	3 044
1.2.1 Hypotheekschuld eigen woning	92	89	260	196	248	345	470	791
1.2.3 Schuld overig (incl. studieschuld)	15	11	286	134	228	395	678	2 253

Bron: CBS, Vermogensstatistiek van huishoudens / Stelsel van Sociaal-statistisch Bestanden

¹ Vermogen exclusief eigen woning en eventuele hypotheekschuld² Huishoudens waarvan het inkomen bekend is met het vermogen op 1 januari van het verslagjaar³ Het gemiddelde is bepaald op basis van alle huishoudens (dus inclusief huishoudens die het vermogensbestanddeel niet hebben)

Tabel 6

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse¹ naar aanwezigheid vermogensbestanddelen en gemiddelde per huishouden met betreffende bestanddeel² 1 januari 2017*

	Totaal	Vermogensklasse huishouden					
		Minder dan 1 miljoen		1 miljoen euro of meer			
		Totaal	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 miljoen
			miljoen euro	miljoen euro	miljoen euro	miljoen euro	euro of meer
Vermogensbestanddelen							
	x 1000						
Aantal huishoudens met vermogensbestanddeel							
1 Vermogen	7 691,8	7 576,8	115,0	69,5	20,8	13,5	7,5
Vermogen excl. eigen woning	7 691,8	7 576,8	115,0	69,5	20,8	13,5	7,5
1.1 Bezittingen (incl. eigen woning)	7 691,8	7 576,8	115,0	69,5	20,8	13,5	7,5
1.1.1 Bank- en spaartegoeden	7 507,1	7 392,3	114,8	69,4	20,8	13,5	7,5
1.1.1.2 Effecten	1 189,0	1 112,6	76,4	45,1	13,9	9,3	5,4
1.1.2.1 Eigen woning	4 354,1	4 250,8	103,4	62,2	18,5	12,2	7,0
1.1.2.2 Onroerend goed, overig	646,6	578,5	68,1	38,3	12,4	9,0	5,4
1.1.3 Ondernemingsvermogen	863,9	829,9	34,0	22,4	6,5	3,4	1,3
1.1.4 Aanmerkelijk belang	159,0	113,2	45,8	22,1	8,8	7,2	4,9
1.1.5 Overige bezittingen	353,3	305,0	48,3	26,5	9,1	6,4	3,9
1.2 Schulden (incl. hypotheekschuld)	5 052,0	4 972,7	79,2	45,5	14,5	10,1	6,0
1.2.1 Hypotheekschuld eigen woning	3 703,1	3 648,8	54,4	32,1	9,6	6,7	4,0
1.2.3 Schuld overig (incl. studieschuld)	2 814,3	2 751,7	62,6	34,3	11,7	8,5	5,2
	x 1000 euro						
Gemiddeld³							
1 Vermogen	164	116	3 316	1 641	2 697	4 072	7 096
Vermogen excl. eigen woning	100	55	3 047	1 378	2 423	3 790	6 793
1.1 Bezittingen (incl. eigen woning)	271	216	3 862	1 971	3 173	4 812	8 243
1.1.1 Bank- en spaartegoeden	40	35	389	292	355	453	684
1.1.1.2 Effecten	107	52	903	443	769	1 158	1 978
1.1.2.1 Eigen woning	275	268	588	513	586	693	830
1.1.2.2 Onroerend goed, overig	250	179	851	554	750	1 045	1 492
1.1.3 Ondernemingsvermogen	75	39	965	654	1 313	1 809	2 129
1.1.4 Aanmerkelijk belang	1 197	250	3 541	1 055	1 879	3 007	5 544
1.1.5 Overige bezittingen	108	70	348	215	292	377	587
1.2 Schulden (incl. hypotheekschuld)	163	153	792	505	682	993	1 431
1.2.1 Hypotheekschuld eigen woning	191	186	550	425	535	694	887
1.2.3 Schuld overig (incl. studieschuld)	41	30	525	272	405	630	978

Bron: CBS, Vermogensstatistiek van huishoudens / Stelsel van Sociaal-statistisch Bestanden

¹ Vermogen exclusief eigen woning en eventuele hypotheekschuld² Huishoudens waarvan het inkomen bekend is met het vermogen op 1 januari van het verslagjaar³ Het gemiddelde is bepaald op basis van de huishoudens die het betreffende vermogensbestanddeel hebben

Tabel 7

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse¹ naar besteedbaar inkomen², 1 januari 2017*

Particuliere huishoudens naar vermogensklasse	Totaal	naar besteedbaar inkomen, 1 januari 2017						
		Vermogensklasse huishouden						
		Minder dan 1 miljoen						
		1 miljoen euro of meer						
		Totaal	1 tot 2	2 tot 3	3 tot 5	5 tot 10	10 miljoen	
			miljoen euro	miljoen euro	miljoen euro	miljoen euro	euro of meer	
Bestedbaar inkomen								
	x 1000							
Totaal	7691,8	7576,8	115,0	69,5	20,8	13,5	7,5	3,7
Minder dan 25 duizend Euro	2459,1	2448,3	10,7	6,3	1,9	1,2	0,8	0,5
25 duizend tot 50 duizend Euro	3097,9	3078,5	19,4	14,2	2,9	1,5	0,6	0,2
50 duizend tot 100 duizend Euro	1902,9	1855,8	47,0	30,6	8,8	4,9	2,1	0,6
100 duizend tot 150 duizend Euro	168,9	150,0	19,0	10,7	3,7	2,7	1,4	0,5
150 duizend Euro of meer	63,1	44,2	18,9	7,7	3,5	3,2	2,5	2,0

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek/Stelsel van sociaal-statistische bestanden

¹ Vermogen exclusief eigen woning en eventuele hypotheekschuld² Huishoudens naar het vermogen op 1 januari 2017 met het inkomen over 2017

Tabel 8

Contacten, informele hulp, lidmaatschap van en participatie in verenigingen/organisaties, vrijwilligerswerk en politieke participatie van personen van 18 jaar of ouder naar vermogensklasse van het huishouden, 1 januari 2017*

Onderwerp	Totaal	Vermogensklasse huishouden	
		Minder dan 1 miljoen euro	1 miljoen euro of meer
	%		
Sociale contacten²			
Minimaal wekelijks met familie	83	83	84
Minimaal wekelijks met vrienden	75	75	75
Minimaal wekelijks met burens	62	62	54 ¹
Informele hulp²			
Informele hulp gegeven in afgelopen vier weken	34	34	39
Lidmaatschap verenigingen/organisaties³			
Lid van één of meer verenigingen/organisaties	63	63	68 ¹
Politieke partij	4	4	7 ¹
Werkgevers-, beroepsvereniging of middenstandsorganisatie	7	6	21 ¹
Vakbond	16	16	5 ¹
Consumentenorganisatie	43	43	49 ¹
Patiëntenvereniging	6	5	8 ¹
Organisatie op het gebied van natuur en milieu	22	22	33 ¹
Sportvereniging	35	35	45 ¹
Zang-, muziek- of toneelvereniging	7	7	6
Hobbyvereniging	7	7	10
Jeugd- of jongerenorganisatie	2	2	2
Gezelligheidsvereniging	13	13	15
Overige organisaties/verenigingen	10	10	17 ¹
Rekent zich tot een kerkgenootschap	52	52	60 ¹
Maandelijkse deelname activiteiten verenigingen/organisaties²			
Verenigingen	41	41	51 ¹
Kerkbezoek	15	15	19 ¹
Vrijwilligerswerk afgelopen 12 maanden²			
Totaal vrijwilligerswerk	49	49	61 ¹
Jeugd- en buurthuiswerk of scouting	8	8	9
School	11	11	14
Verzorging of verpleging	9	9	10
Sportvereniging	15	15	20 ¹
Culturele verenigingen	5	5	7
Hobby- of gezelligheidsverenigingen	5	5	9 ¹
Kerk, moskee of een levensbeschouwelijke groepering	8	8	12 ¹
Vakbond of een bedrijfsorganisatie	3	2	3
Politieke partij of actiegroep	1	1	2
Sociale hulpverlening, rechtshulp, reclassering of slachtofferhulp	2	2	3
Wonen, woonomstandigheden of huurdersbelangen	2	2	2
Wijk of de buurt	5	5	7
Organisaties op een ander gebied	7	7	11 ¹
Politieke participatie afgelopen 5 jaar²			
Een of meerdere politieke acties	46	46	53 ¹
Radio, televisie of krant ingeschakeld	19	18	23 ¹
Een politieke partij of organisatie ingeschakeld	4	4	6 ¹
Door de overheid georganiseerde inspraakbijeenkomst e.d.	7	6	12 ¹
Contact opgenomen met een politicus of ambtenaar	9	9	17 ¹
Meegedaan aan een actiegroep	3	3	5 ¹
Meegedaan aan een protestactie, protestmars of demonstratie	4	4	4
Meegedaan aan een handtekeningactie	26	26	26
Via internet, e-mail of SMS meegedaan aan een politieke actie	11	11	11
Iets anders gedaan om iets politiek aan de orde te stellen	6	6	9 ¹
Opkomst Tweede Kamerverkiezingen 2012 ³	80	80	92 ¹
Politieke interesse	52	52	69 ¹

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek/Enquête sociale samenhang en welzijn

¹verschil is statistisch significant

²2012/2017

³2012/2016

Tabel 9

Vertrouwen, geluk, tevredenheid en vakanties van personen van 18 jaar of ouder naar vermogensklasse van het huishouden, 1 januari 2017*

Onderwerp	Totaal			Totaal		
	Vermogensklasse huishouden			Vermogensklasse huishouden		
	Minder dan 1 miljoen euro	1 miljoen euro of meer		Minder dan 1 miljoen euro	1 miljoen euro of meer	
	%			gemiddelde schaalscore (1-10)		
Vertrouwen²						
Vertrouwen in de medemens	59	59	68 ¹	-	-	-
Vertrouwen in instituties						
Kerken	30	30	38 ¹	-	-	-
Leger	63	62	66	-	-	-
Rechters	70	70	75 ¹	-	-	-
Pers	31	31	32	-	-	-
Politie	69	69	69	-	-	-
Tweede Kamer	35	35	47 ¹	-	-	-
Ambtenaren	42	42	41	-	-	-
Banken	36	36	35	-	-	-
Grote bedrijven	39	39	50 ¹	-	-	-
Geluk en tevredenheid³						
Gelukkig	88	88	94 ¹	7,7	7,7	8,1 ¹
Tevredenheid met het leven	85	85	91 ¹	7,6	7,6	8,0 ¹
Opleiding en werk						
Tevredenheid opleidingskansen	80	80	92 ¹	7,5	7,5	8,2 ¹
Tevredenheid met werk of dagelijkse bezigheden	81	81	87 ¹	7,5	7,5	7,9 ¹
Tevredenheid met reistijd	84	84	91 ¹	8,1	8,0	8,6 ¹
Zorgen om werk of opdrachten	21	21	16 ¹	4,1	4,1	3,4 ¹
Gezondheid						
Tevredenheid lichamelijke gezondheid	70	70	80 ¹	7,0	7,0	7,5 ¹
Tevredenheid psychische gezondheid	84	84	90 ¹	7,8	7,8	8,1 ¹
Tevredenheid gewicht	65	65	74 ¹	6,9	6,9	7,4 ¹
Financiën						
Tevredenheid financiële situatie	72	71	92 ¹	7,1	7,1	8,4 ¹
Zorgen over financiële toekomst	29	29	17 ¹	4,8	4,9	3,7 ¹
Wonen						
Tevredenheid met woning	88	88	95 ¹	8,0	8,0	8,6 ¹
Tevredenheid met woonomgeving	86	86	93 ¹	7,9	7,9	8,3 ¹
Onveiligheidsgevoelens	14	14	13	3,5	3,5	3,4
Sociaal leven						
Tevredenheid met sociaal leven	83	83	89 ¹	7,7	7,6	7,9 ¹
Tevredenheid met hoeveelheid vrije tijd	75	75	80	7,3	7,3	7,6
Vakantie afgelopen 12 maanden⁴						
Niet	25	26	16 ¹	-	-	-
1 keer	33	33	20 ¹	-	-	-
Meer dan 1 keer	42	42	64 ¹	-	-	-

Bron: CBS, Integrale inkomens- en vermogensstatistiek/Stelsel van sociaal-statistische bestanden

¹ verschil is statistisch significant² 2012/2017³ 2013/2017, percentage dat 7 of hoger scoort op een schaal van 1-10.⁴ 2013/2016